

Upravništvo, Ljubljana, Knačičeva ulica 5 — Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125, 3126.

JUTRO

Ishaja vsak dan razen ponedeljka. Nerodna znaša mesečno Din 25.— Za inozemstvo Din 40.—

Uredništvo: Ljubljana, Knačičeva ulica 5, telefon 3122, 3123, 3124, 3125, 3126. Maribor, Gosposka ulica 11, telefon št. 2440, Celje, Strossmayerjeva ulica št. 1, telefon št. 65.

Rokopis se ne vračajo.

Göbbelsovo svarilo Vatikanu

Ze v nedeljski številki smo v krajšem brzojavnem izvlečku prinesli govor nemškega propagandnega ministra dr. Goebbelsa. Kakor znano, je bil ves njegov govor posvečen polemiki s čikaškim kardinalom Mundeleinom, ki je pred kratkim ostro napadel narodno socialistično vlado v Nemčiji zaradi njene politike proti katoliški cerkvi. Še posebej pa zaradi postopanja nemške vlade s katoliško duhovščino. Komentarji teh izjav v nemškem časopisju, kakor tudi naslovi, s katerimi nemško časopisje objavlja Goebbelsove izjave nemškemu ljudstvu, dokazujejo, da gre v tej zadevi za nekaj več kot navadno polemiko, ki se v tej ali oni obliki od časa do časa ponavlja že vse od tedaj, odkar se je med tretjim rajhom in Vatikanom pojavila prva napetost zaradi izvajanja konkordata, sklenjenega leta 1933. Po očitnem načrtu objavljajo vsi nemški listi Goebbelsov govor na prvih straneh, dobesedno in z značilnimi podarki v naslovih. Tako je na primer glavni organ narodnosocialistične stranke »Völkischer Beobachter« opremil Goebbelsove izjave z naslovom »Poslednje svarilo!«

V podobnem smislu opozarjajo na Goebbelsove izjave tudi vsi ostali nemški listi, kar vzbuja vtis, da jemljejo odgovorni krogi v Nemčiji spor z Vatikanom zelo resno in da so pripravljivi tudi že na morebitne skrajne posledice, ako bi Vatikan vztrajal na svojem sedanjem stališču obsodbe verskega režima v Nemčiji. Nemška vlada smatra, da je stališče Vatikanu krivično in povsem enostransko, ker ne gre za preganjanje katoliške cerkve, temveč za izkoreninjenje težkih moralnih izrastkov cerkvenega življenja, ki jih cerkev ni hotela zatrei.

Do kakšne napetosti se je že razvil latentni spor med tretjim rajhom in Vatikanom, osvetljujejo posebej tudi najnovejše izjave nemškega notranjega ministra dr. Fricka, podane pred širšim forumom na pokrajinskem kongresu narodnosocialistične stranke v Wase-roemsu. »Čemur se mi protivimo, to so škofovski pastirski listi in papeške enciklike, ki smo jih že sili in presiti in jih nočemo več slišati ne čitati. Dostojanstveniki katoliške cerkve naj se najprvo pobrigajo, da bo v njihovih lastnih vrstah zavladalo poštenje in mir. To, kar se je zadnja leta odkrilo o katoliških dostojanstvenikih in o mrčnem delu po samostanih, izziva grcanje vsega kulturnega sveta. S prikri- vanjem vsega tega se zlo ne bo odpravilo.«

V svojem govoru je v petek propa- gandni minister dr. Goebbels službeno povedal, v čem je to zlo. Bil je v svojih zadevnih izjavah tako odkrit in oster, da v njih upravičeno lahko vidimo odločno voljo nemške vlade, da enkrat za vselej preseče napade proti njej zaradi tako zvanih redovniških in duhovniških procesov v Nemčiji. Dr. Goebbels je z vsi brezobzirnostjo navedel naravnost senzacionalne podrobnosti o krivdi duhovnikov in redovnikov, ki so bili v javnih procesih obsojeni na stroge kazni zaradi deliktov proti morali, ki jih minister na nekem mestu svojega govora označuje za navadne »svinjarije«. Dr. Goebbels ni v tej zvezi niti najmanj štedil z grobnimi izrazi na naslov seksualno perverzih duhovnikov in redovnikov. Dve stvari sta po Goebbelsovem mnenju posebno značilni za presojo teh deliktov: predvsem dejstvo, da so se vsi obsojeni duhovniki spozabljali nad nedolžno mladino, potem pa s poudarkom naglašajo trditve, da nikakor ne gre za posamezne izolirane primere, temveč za pravo »seksualno kugo«, ki je zadobila že splošni razmah in ki predstavlja zaradi tega tudi splošno nevarnost za moralo nemškega naroda. Najbolj žalostno v vsej tej zadevi je po Goebbelsovem mnenju presenetljivo dejstvo, da nadrejene katoliške oblasti vsega tega nočejo spoznati in da skušajo celo vse to značilno ozadje in bistvo spora nemške vlade s katoliško cerkvijo pred svojimi verniki prikriti, v čemer gredo še tako daleč, da proglašajo vse javno obsojene duhovnike in redovnike za politične in verske mučnike. Prav v tej zvezi je dr. Goebbels pojasnil, zakaj je nemška vlada želela, naj bi bili vsi procesi proti duhovnikom javni, dasi je to sicer v nasprotju z dosedanjimi običaji v takih primerih. Procesi proti duhovnikom, obtoženim deliktov proti morali, so javni predvsem zato, da bi nemški vladi nihče ne mogel očitati, da zapira in obsoja posamezne katoliške duhovnike iz kakih drugih razlogov. Ironično je še pripomnil, da se je nemška vlada odločila za to taktilo tudi na davno pobudo nemškega katoliškega centra, ki je l. 1907. sam zahteval, naj se procesi zaradi seksualnih perverzosti (šlo je tedaj za homo- seksualce) vršijo javno, že zaradi eks- emplarnosti kazni.

Silno ofenzivna je v Goebbelsovem govoru tudi trditev, da se je katoliška cerkev izkazala preslabotna v postopa-

RAZBURJENJE POJEMA

Nemčija ne bo izvajala novih represalij proti Španiji — Nemški in italijanski kontrolni odsek bodo prevzeli Francozi in Angleži

Pariz, 1. junija. br. Mednarodni položaj, ki je nastal po incidentu z nemško križarko »Deutschland«, po bombardiranju Almerije z nemških vojnih ladij, po izstopu Nemčije in Italije iz londonskega odbora ter odpovedi nadaljnjega sodelovanja pri mednarodni pomorski kontroli, so večeraj tako v Parizu in Londonu kakor v Zenevi presojali skrajno kritično. Spričo postopanja Italije in Nemčije se je že zdelo, da je neizbežen mednarodni konflikt ter da se bo Evropa slično kakor l. 1914., tako rekoč preko noči znašla v novem vojnem vrvežu.

Danes presojajo položaj že mnogo bolj mirno in hladnokrvno in splošno prevladuje mnenje, da je vojna nevarnost odstranjena. Konflikt bo ostal omejen na Španijo, dočim je evropska diplomacija pridno na delu, da stvar likvidira in prepreči vsako novo po- ostritve mednarodnega položaja. Da se je razburjenje tako hitro poleglo, je predvsem zasluga Francije in Anglije, ki sta zelo energično posvarili Nemčijo in Italijo, naj ne tirata položaja na ostrino, ker Pariz in London ne bi dopustila nikakega oboževanega napada na Španijo. Zelo velik vpliv je imelo tudi dejstvo, ker sta dobili francoska in angleška vojna mornarica povelje, naj bosta pripravljena, da v danem primeru takoj odplujeta v španske vode.

Pod vtisom odločnega nastopa Fran- cijce in Anglije je Nemčija še snoči ob- vestila angleško in francosko vlado, da ne bo izvajala napram republikanski Španiji nikakih novih represalij, mar- več se zadovoljuje z obstreljevanjem Almerije. Tudi Italija je sporočila, da ne bo podvzela nobenih ukrepov. Prav tako sta Rim in Berlin izjavila, da bodo nemške in italijanske ladje slej ko prej spoštovale načela mednarodne kontrole.

Londonski odbor za nevarne stvari se do nadaljnjega ne bo sestal, dokler ne bodo razčiščena vsa vprašanja, ki so v zvezi s spopadi v španskih vodah. Angleška vlada je danes stopila v stike z vsemi državami, ki sodelujejo pri med- narodni kontroli, in jim je poslala pred- logo, kako naj se zamašijo vrzeli, ki so nastale zaradi odpoklica nemških in italijanskih kontrolnih ladij. Odseki, ki so bili doslej dodeljeni Nemčiji in Ita- liji, se bodo razdelili med ostale sode- lujoče države, v prvi vrsti med Anglijo in Francijo, ki bosta v to svrhu poslali v španske vode še več svojih vojnih ladij.

Pariški in londonski tisk izražata danes upanje, da se bo vsa stvar dala v miru urediti ter da zaradi izstopa Nem- čije in Italije mednarodna kontrola ne bo prekinjena in bo ostalo v veljavi tudi še nadalje načelo nevarne stvari v španske notranje zadeve.

posesti Francoveev, se nedvomno lahko sklenejo, da so jim lokalne oblasti dale dovoljenje za pristonek v luki.

2. Ali je križarka »Deutschland« prva streljala ali so prva bombardirala vladna letala? Iz dosedanjih poročil tega ni mogo- če povsem točno ugotoviti, ker postavljata obe prizadejeni stranki diametralno nastopne trditve.

3. Ali ima Nemčija pravico, da sama in na lastno pest izvede represalije, ne da bi počakala na ugotovitve nepristranske komi- sije?

Z angleške strani je bilo večeraj danes storjenih več pomirjevalnih poskusov, iz- med katerih zasluži pozornost zlasti dva kompromisna predloga:

1. Londonski nadzorni odbor naj izvede nepristransko preiskavo in naj med tem pomiri obe stranki z izjavo, da prav tako ob- žaluje postopanje španskih vladnih le- talecev kakor samovoljno bombardiranje ne- zavarovane Almerije s strani nemških letal kot maševalno dejanje.

Solidarnost Anglije Francije in Amerike

Tako Pariz, kakor tudi London in Washington nasvetujejo zmernost in hladnokrvnost

Pariz, 1. junija. p. Ribbentrop je na več- rajšnji dopoldanski seji nevtiralnostnega odbora v Londonu zahteval solidarno ak- cijo vseh pomorskih sil v španskih vodah, če bi bila kakšna vojna ladja, ki sodeluje pri mednarodni kontroli okrog Španije, ponovno napadena. Diplomatski krogi za- trjujejo, da tiči za to zahtevo poseben na- men. Če bi namreč Berlin vztrajal pri svoji zahtevi in jo postavil za pogoj za svoj povratek v nevtiralnostni odbor, bi se mednarodni položaj vsekaroli silno poslab- šal.

Vzhodna španska obala je po izstopu Italije in Nemčije iz nevtiralnostnega od- bora ostala nekontrolirana. Italija in Nemčija sta si celo izgovorili popolnoma svobodno akcijo. V Parizu in Londonu si na vsi moč prizadevajo, da bi se čim prej odpravilo to nemogoče stanje. Vse kaže, da bodo morale angleške in franco- ske vojne ladje prevzeti dosedanje naloge italijanskega in nemškega vojnega bro- dovja.

Zunanja ministra Francije in Anglije sta večeraj nemška poslanika v Londonu in Parizu energično opozorila na to, da bi se lahko mednarodni položaj usodno po- slabšal, če Nemčija ne ostane hladnokrvna. Skoraj ob istem času je tudi ameriški državni tajnik za zunanje zadeve Hull sprejel nemškega poslanika v Washingtonu in mu podal povsem enake izjave, kakor sta jih prejela nemška poslanika v Londonu in Parizu. Hull je nemškemu poslaniku de- jal, da mora Nemčija prav sedaj postopati z vsi opreznostjo in zmernostjo. Diplo- matski krogi pripisujejo Hullov izjavi in okoliščin, da je bila podana ob istem ča- su in v enaki obliki, kakor izjavi Edena in Delbosa, izredno velik mednarodni politič- ni pomen. Amerika, Francija in Anglija hočejo očitno tesno sodelovati za ohrani- tve miru v Evropi in po vsem svetu. Vse tri velesile se nedvomno ne bodo ustrašile niti najenergičnejše skupne ak- cije proti vsem, ki bi ignorirali njihove na- svete.

Pravno ozadje konflikta

Kočljiv položaj londonskega nadzornega odbora Kdo je prav za prav kriv

London, 1. junija. b. Po dramatičnih do- godkih v zvezi z incidentom med letali valencijske vlade in nemško križarko »Deutschland« ki so dovedli do izstopa Ita- lije in Nemčije iz londonskega nadzornega odbora, se je odbor znašel pred mnogimi kočljivimi pravnimi vprašanji, ki jih je ne- pričakovano postavila ta afera. Trije proble- mi so posebno zanimivi:

nju in kaznovanju »moralne podvija- nosti« nemške katoliške duhovščine in da se je zato država morala končno od- ločiti, da sama do korenen iztrebi to »seksualno kugo«. V tej zvezi je dr. Goebbels opozoril na način, kako se je po- dobne okuzenosti v sami kali izne- bila narodnosocialistična stranka, ki se ni pomišljala, da podobne pokvarjen- ce v svojih vodilnih vrstah postreli in zlo v korenini zatre. Stranka je razen tega seksualno zablodo nekaterih svojih član- cov javno pred vsem nemškim narod- om priznala in obsodila.

Dr. Goebbels je v opravičilo svojih ostrih izjav ob koncu svojega govora pripomnil, da je želel z njimi »odpreti očji nemškemu narodu«. V Nemčiji ni

Ribbentrop in Grandi pri Edenu

London, 1. junija. br. Zunanji minister Eden je dopoldne po vrsti sprejel ita- lijanskega poslanika Grandija in takoj za njim nemškega poslanika Ribbentropa, ki je nameraval prvotno večeraj odpotovati z letalom v Berlin, pa je po nalogu ber- linske vlade ostal v Londonu. Eden je od obeh zahteval pojasnila, kakšna jamstva prav za prav zahtevata Italija in Nemčija, da se vrmeta v londonski odbor in zo- pet sodelujeta pri mednarodni pomorski kontroli. Oba poslanika sta obljubila, da bosta zahtevala od svojih vlad točnejša navodila ter da bosta po možnosti še danes odgovorila. Razgovor med Edenom in Ribbentropom je trajal skoraj celo uro. Eden je pri tej priliki ponovno opozoril predstavnika Nemčije, da Anglija ne bo trpela nikakega novega napada na suve- renost Španije in bi ga smatrala za ne- dopuščeno vmešavanje.

Angleško brodovje pripravljeno

Rim, 1. junija. o. Iz Gibraltarja je prispela vest, da je dobilo tamkajšnje angleško brodovje ukaz, da mora biti pripravljeno za odhod.

Interpelacije v angleški spodnji zbornici

London, 1. junija. br. Več vladnih in opozicijskih poslancev je v spodnji zbor- nici vložilo interpelacije na zunanega mi- nistra v zadevi incidentov v španskih vo- dah. Zunanji minister Eden bo jutri po- podne odgovoril na interpelacije in na podlagi angleških zaupnikov pojasnil de- janski stan in same dogodke. Neke an- gleške torpedovke je od blizu opazovala bombardiranje Almerije in je poveljnik poslal obsejno poročilo. Zato vlada za ju- trinjno sejo spodnje zbornice v vseh po- litičnih krogih veliko zanimanje.

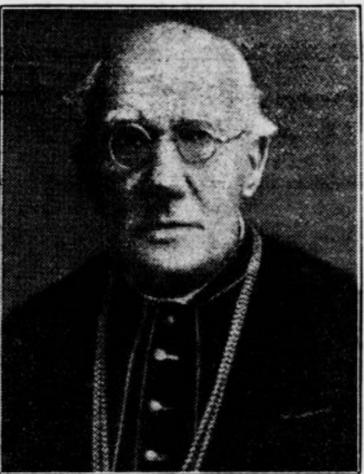
1. Ali je nemška križarka smela prista- ti v pristanišča na Ibiza, ki ne spada v nemško kontrolno cono, temveč v območje francoskih oblasti. Nemeti trdijo, da jim je bilo pristanišče dodeljeno kot oporišče, da pa imajo njih ladje tudi sicer, kadar niso v kontrolni funkciji in izpolnijo vse pre- pisane formalnosti, pravico pristajanja v vsaki španski luki. Ker je luka na Ibiza v

problema, je dejal dr. Goebbels, ki bi se o njem ne smelo javno razpravljati, kajti »v Nemčiji ne vlada zakon Vati- kana, temveč zakon nemškega naroda, pred katerim mora kloniti vsak Neme- ec«.

Goebbelsov in Frickov nastop proti katoliški cerkvi kaže, da je napetost med Nemčijo in Vatikanom dosegla svoj višek. Presenečenja niso izključena. Nekateri listi smatrajo, da je računati s popolnim prelomom med Hitlerjevimi režimom in katoliško cerkvijo, v kar naj bi tvorila uvod odpoved konkord- ata. Izjave obeh odgovornih nemških državnikov so vsekaroli vzbudile to- likšno pozornost, da svet z zanimanjem pričakuje, kakšna bo reakcija Vatikanu.

škof Franjo Uccellini

Kotor, 1. junija r. V svojem rod- nem kraju na otoku Lopudu je davi ob 4. umrl kotorski škof dr. Franjo Uccel- lini - Tiče. Ni mu bilo dano, da bi uča- kal svojo 90letnico, ki bi jo praznoval letos 2. avgusta. Do nedavnih mesecev je bil še precej čil, potem pa je začel bolehati in je zdaj podlegel. Novica o njegovi smrti je vzbudila na vsem juž- nem Primorju iskreno obžalovanje. V četrtek bo škof dr. Uccellini svečano pokopan. Vsi Sokoli na južnem Jadranu se pripravljajo, da najdostojneje izka- žejo čast svojemu zvestemu bratu in vnetemu zagovorniku.

S škofom dr. Uccelinijem izgubimo velikega moža in neustrašnega nacio- nalista, iskrenega Jugoslovca in ne- omajnega Sokola. Življenje tega visok- ega cerkvenega dostojanstvenika, ki je vse do napada boleznimi premišljal samo to, kako bi storil dobro svojemu narodu, je rodilo mnogo velikih plodov. Po geslu svojega vzornika Strossmayerja: »Vse za vero in domovino!« se je ravnal od mladih let in trije rodovi so lahko spo- znali plemenitost njegovega duha, nje- govo neizbrno ljubezen do vsega, kar je jugoslovensko in slovansko. Svojemu majhnemu rojstnemu otoku Lopudu pred Dubrovnikom, kjer je preživel zgodnja leta in kamor se je vrnil na jesen življenja, je v veliki meri pripo- mogel, da se je razvil v sloveče leto- višče. V duhovnika je bil posvečen leta 1871. Duše je pasel v raznih farah du- brovniške škofije. Slednjič je bil ime- novan za profesorja teologije v osred- njem semenišču v Zadru, kjer je delo- val do l. 1893. kot profesor, potem pa je bil leto dni ravnatelj. Že dne 18. maja 1894. je bil postavljen za škofa v Kotoru in ta visoka čast mu je ostala ohran- jena do smrti. Kot vzgojitelj je pokoj- ni škof Uccellini vzorno vzgajal sveče- niški naraščaj in pri tem se je obilno bavil s književnostjo. Nabral si je za- klade duha, pisal je za novine in za knjige. Z velikim prizadevanjem in ta- lentom je preložil Dantejevo »Božansko komedijo«. Polnih 16 let se je bavil s prevodom, naposled je še žrtvoval pri- hranjeni denar, da je omogočil natis. S tem delom si je kot književnik zago- tovil častno ime v jugoslovenski litera- turi, dokumentiral pa je tudi visoko pojmovanje kulturnosti pravega Jugoslovca. Prevod je kritika sprejela zelo naklonjeno in je knjiga doživela drugo izdajo. Na čelu knjige je škof Uccellini dal natisniti rodoljubno posvetilo: »Slo- gi in ljubezni istokrvnih in istojezičnih bratov Srbov in Hrvatov«. Te besede so ob natisu l. 1909. vzbudile mnogo nevolje na Dunaju. Franc Jožef se je tistikrat spet hudo razjezil in je nahrul- lil svojega ministra: »Neverjetno, kako

more katoliški škof v Kotoru tik ob Črni gori kar javno izražati svoja na- cionalna čustva!« — Minister je po ce- sarjevem nalogu šel hitro na delo: rim- ska kurija naj bi pritiskala na koto- rskega škofa, da odstrani posvetilo iz knjige. Zaman! Škof Uccellini ni nikdar prekladal ali brisal, kar je bil kdaj za- pisal.

Svojo odločnost in značajnost v na- cionalnem pogledu je škof Uccellini po- kazal v Jugoslaviji, ko je nastopil zoper poslanico jugoslovenskega episkopata v l. 1933. proti Sokolu. Goreče je bra- nil Sokolstvo proti klevetam, da je brezverska organizacija. Poudarjal je s čisto zavestjo, da prav Sokolstvo krepi nacionalizem in širi bratsko slovo med plemeni in veroizpovedmi in stremi sa- mo za napredkom nedeljive Jugosla- vije.

V Boki Kotorski je visoki nadpastir v 43 letih škofovanja postal pravi oče svojim vernikom, poštvovalen in skr- ben na vsakem koraku. Kar je imel, je razdal za dijake, za duhovniški nara- ščaj, za obnavljanje cerkva. Samo tak škof je mogel z dolgoletnim plemenitim delom vzgojiti in ohraniti najidealnej- šo slovo med katoličani in pravoslavni- mi. Ni ga pripadnika katerekoli vero- izpovedi v vsej njegovi škofiji, ki ne bi srčno ljubil škofa Uccellinija. Tu so do- kazni njegovega dela, trajnejši od bron- a: zgradil je dijaško semenišče v Kotoru, nato v Hercegovnem zavod za vzgojo deklet brez razlike veroizpovedi, usta- novil je sirotišnico v Kotoru, nato leto- viški dom za semenišnike pri Tivtu. Vsaka dobrodelna akcija je prva segla po njegovi desnici, vsak siromak se je prvi obrnil na blagega škofa. In škof Uccellini nikdar ni odrekal, zato je bil v svojih sivih letih siromak, samemu sebi sluga in gospodar, kakor je rad za- doviljen poudaril.

Neizmerno vdan državi in narodni dinastiji, od mladih nog pobornik za svobodo in uedinjenje Jugoslovenov, je poleg visokih odlikovanj doživel tudi to počaščenje, da je blagopokojni Viteški kralj dal kiparju Rosandiću izdelati po- prsje škofa Uccellinija, ki zdaj krasí kraljevski dvor na Dedinju. Kot potomec žilavega in junaškega rodu je škof Uccellini vztrajno ključoval sivi starosti. A ko je zdaj tik na pragu svoje 90- letnice omahnil v grob, bodo zanj več- no veljale besede rimskega pesnika: »Non omnis moriar, »ne bom ves umrl!« Jugoslavija bo sokolskega škofa ohranila večno v najčastnejšem, hvale- žnem spominu.

XVII. LJUBLJANSKI VELESEJEM

40. razstavna prireditvev 5. — 14. junija 1937. Železnica izkaznica za polovično vozniš- tvo se dobi pri blagajnah železnih postaj za din 2.—. Velesejmske legitimacije se razstavjalcevi iz 14 držav. Sejmšče obsega 40.000 m². Preko 600 razstavjalcev iz 14 držav. Posebne razstave: Lovska, gospodinjstva, pohištvena, avtomobilska, male živali. Modna revija z varietejem. — Veliko zabavišča. Koristno in prijetno.

Valencija obtožuje

Kaj pravi valencijska nota Društvu narodov o zadnjih dogodkih v španskem vodovju

Zeneva, 1. junija. k. Snoch ob 21. je posebni odposlanec španske republikanske delegacije oddal v generalnem tajništvu Društva narodov daljšo informativno poročilo o dogodkih na Mallorci, Ibiza, pred Barcelono in v Almeriji. Poročilo označuje tudi stališče španske republikanske vlade napram vlogi nemške in italijanske vojne mornarice pri mednarodni kontroli okrog Španije. Poročilo pravi med drugim:

Španska vlada je že v eni zmed svojih poslednjih not, ki jih je poslala angleški vladi, izrazila bojazan, da se načrt o kontroli okrog Španije ne bo izvedel tako, kakor je bilo v Londonu določeno v interesu splošnega mira. Ta bojazan je bila utemeljena po izkušnjah, ki jih je imela z dosedanjim postopanjem nemških vojnih ladij, ki so že ponovno podprle upornike. Španska vlada je povsem utemeljeno domnevala, da bo nemško brodogradništvo v službo mednarodne kontrole, izrabilo posebni položaj v kontrolnem odseku, ki mu je bil dodeljen, za napade proti španski republiki. To dokazujejo tudi poslednji dogodki:

1. V soboto dopoldne je poveljnik nemškega sredozemskega brodogradništva vojaškemu poveljstvu španske republike, da bo odredil stroge ukrepe, če bi se španska republikanska letala, ki so doslej ne-moteno izvrševala svojo službo nad kontrolnim pasom, pojavila v bližini nemških vojnih ladij. Zahteval je tudi jamstva, ki pa jih valencijska vlada ni hotela dati prav za-raj domneve, da hočejo nemške vojne ladje izrabiti to priliko, za novo podporo upornikom.

2. Že istega dne popoldne so nemške vojne ladje, ki so bile zasidrane v Ibizki luči, obstrlele dve republikanski letali, ki sta bili na izvidniškem poletju nad Ibizjo in Baleari. Španski letali sta na to obstrlevaljevanje le reagirali.

3. Nemška vlada je na bombardiranje nemške oklopne križarke »Deutschland« reagirala šele 24 ur pozneje, kar nikakor ni v skladu z brzojavnim sporočilom admirala Feschla.

4. Nemška vlada je že zgoraj na osnovi brzojavnega poročila o incidentu odredila, da so nemške ladje davj bombardirale Almerijo. Ob 5.45 so neka križarka in štiri rušilci pričeli obstrlejevati to luko in so oddali nanjo 200 strelov. 36 poslopij je bilo docela porušeni. Pod razvalinami so našli doslej 19 trupel.

Ob zaključku opozarja nota že na prvi poziv španske republikanske vlade, ki je bil večeraj zjutraj sporočen generalnemu tajništvu Društva narodov, naj bi Društvo narodov republikanski Španiji z vso naglico priskočilo na pomoč. Zaradi izredno resnih dogodkov in vesti, da je nemška vlada poslala v španske vode celo vrsto svojih vojnih ladij, mora španska vlada Društvo narodov ponovno pozvati, naj resno presodi nastali položaj in ukrene vse, kar je nujno potrebno, da se ohrani mednarodni mir.

Proglas španske vlade vsemu svetu

Valencija, 1. junija. p. Valencijska vlada je imela snoch daljšo sejo, na kateri je razpravljala o položaju, ki je nastal po bombardiranju Almerije in po potopitvi parnika »Ciudad de Barcelona«. Sprejeti so bili izredno važni sklepi, vendar po-

drobnih podatkov ni bilo mogoče dobiti. Po seji je bil objavljen proglas »Španskemu ljudstvu in vsem narodom na svetu zaradi napada narodnosocialistične Nemčije na Španijo«, ki omenja, da sta Nemčija in Italija že večkrat izvedli sovražna dejanja proti Španiji, zaradi česar naj tuji narodi pomagajo Španiji in sodelujejo z njo pri omejitvi sedanjega spora.

Na vprašanje Havasovega poročevalca, ali bo španska vlada zahtevala od držav, ki so podpisale pakt o Društvu narodov, naj s svojimi vojaškimi silami nastopijo v korist zakonite španske vlade zaradi obstrlevaljanja Almerije, je ministriški predsednik Negrin samo odgovoril: Zahtevamo, naj skličejo svet Društva narodov, da bi mogli pred njim pojasniti dejstva.

500 žrtev parnika

„Ciudad de Barcelona“

Barcelona, 1. jun. AA. DNB: Katalonska vlada objavlja, da se je parnik »Ciudad de Barcelona« potopil 18 km severno od Barcelone. Utunilo je 500 oseb, mnogo oseb se rešilo.

Ustavljena francoska ladja

Pariz, 1. junija. AA. Havas: Mornariško ministristvo je objavilo naslednje uradno poročilo: Francoski parnik »Finistere«, ki je dne 30. maja dopoldne plul proti Cettu, je 10 milj južno od Dragonera na Mallorci ustavila nacionalistična ladja »Pedro Primero« ter mu ukazala, da mora odpluti v Palmo. Parnik je poklical na pomoč francosko torpedovko »Simoun« ki je takoj prihitala in ga spremljala do Cetta. Nacionalistična ladja je nato takoj odplula.

Italija za imenovanje preiskovalnega odbora

Rim, 1. junija. g. Po nervoznosti, ki se je pojavila večeraj popoldne, je danes prišlo do precejšnjega pomirjenja. K temu je pripomogel pred vsem komunikacije vlade. Komentarji listov naglašajo, da je umik Italije in Nemčije iz londonskega odbora za nevrmešanje samo pogojen. V političnih krogih govorijo, da se Italija ne bi protivila imenovanju preiskovalnega odbora. Ker večeraj položaj niso hoteli poostriiti do skrajnosti, je bilo pričakovati, da bodo uporabili to pot. Današnja brezlična poročila so precej rezervirana.

Novo nemške vojne ladje v španskih vodah

Berlin, 1. junija. br. Na povelje Hitlerja je danes odplula križarka »Leipzig« v španske vode, da ojači tamokšnje nemško brodogradništvo. Kakor uradno poročajo, bo prihodnje dni odplulo v španske vode še več nemških vojnih ladij.

Prevoz žrtev

»Deutschland« in Nemčijo
Berlin, 1. junija. br. Na izredno željo Hitlerja bodo žrtve napada na nemško križarko »Deutschland«, ki so bile začasno pokopane v Gibraltarju, prepeljane v domovino. Priprave za prevoz so se že začele. Žrtve bodo pokopane z velikimi svečanostmi v skupnem grobu, kjer jim bodo postavili tudi veličasten spomenik.

Nj. Vel. kraljica Marija v Bukarešti

Bukarešta, 1. junija. br. V Bukarešto je danes prispela Nj. Vel. kraljica Marija s kraljevim Andrejem. Na postaji je bil prirejen intimen sprejem. Kraljica se je odpravila takoj na dvor Cotroceni k svoji materi Nj. Vel. kraljici Mariji rumunski, ki si še zmerom ni docela opomogla od svoje poslednje bolezni.

Beležke

„Samouprava“ o dogodkih v Španiji

»Samouprava«, službeno glasilo JRZ, je v sinočni številki objavila daljši članek o usodnih incidentih v španskih vodah. Med drugim pravi:

»Evropa se je naravnost oddahnila, ko je podal ostavko Caballero, ki se je že čisto nagibal k anarhistični diktaturi, in je po njem prevzel oblast zmerni socialist Negrin. Nič ne niti najmanj pričakoval, da bo tudi ta podlegel vplivu Moskve in celo prestopil meje vsega dovoljenega, češar si ni upal niti sam Caballero. Žalostni dogodki in napad na križarko »Deutschland« je zavil Nemčijo v črmino, Evropi pa nakopal ogromno skrb za mir vsega sveta. Ali so imele bombe, ki so padle na križarko »Deutschland« namen izzvati svetovno vojno, nov kaos? Ali je bila to ona miroljubna politika Litvinova? Nemčija se je že pripravljala na to, da pristane na angleške predloge za likvidacijo španske vojne. Prav zaradi tega pa ima ta ponosni narod tem več pravice braniti svojo kri. Berlin je dostojanstven. To samozatajevanje bo morda edino še rešilo svet pred najhujšim, kar je pariški tisk že pričel napovedovati.«

Srbska zemljoradniška stranka

Službeno ime te stranke je bilo nekdanj »Savez zemljoradnikov«. Letos je bil sprejet predlog, naj se to ime izpremeni v Srbsko zemljoradniško stranko. Na očitke, da pomenja taka sprememba poskus ustvaritve srbske fronte, je v nedeljo odgovarjal na zemljoradniškem zborovanju v Jajcu znani bosanski poslanec dr. Cubri- lović. Rekel je, da sprememba imena ne znači nikakega poskusa za ustvaritev srbske fronte, marveč je poudarek želje, da pride med Srbi in Hrvatci do sporazuma. Obenem bo sprememba pomenila, da hoče stranka omejiti svoje delo na srbsko prebivalstvo in da ne namerava na kakršenkoli način razbijati hrvatske vrste.

Kaj »Hrvatski dnevnik« zanima

V nedeljo je bila, kakor smo v »Jutru« že poročali, v Beogradu glavna skupščina Udruga rezervnih oficirjev. »Hrvatski dnevnik« poroča o skupščini te velike in važne organizacije samo to, da je predsednik Bogdanović končal svoj govor z besedami: »Poglejmo si svobodno v oči, podajmo drug drugemu roko, objemimo se in pokažimo vsem, da smo eden in nerazdeljiv narod, da smo nedeljivo bitje in da poznamo samo eno, jugoslovensko« skrb.« »Hrvatski dnevnik« prinaša te besede v mastnem tisku in nato imenom navaja štiri Hrvate, ki so bili izvoljeni v glavno upravo udruženja. Ničesar drugega ga s skupščine ni zanimalo.

Posvetovanja bivše SDS

V ponedeljek je bila v Zagrebu seja vodstva bivše Samostojne demokratske stranke. Ker je strankin predsednik odsoten, je sejo vodil podpredsednik dr. Kostić. Razpravljali so o organizaciji živahnije propagandne akcije med Srbi na Hrvatskem, na katere hočejo omejiti svoje delo, da ne bi z akcijo med Hrvatci vzevoljili svojih zaveznikov iz HSS. Strankin predsednik Adam Pribičević se je mudil te dni v Beogradu, kjer je obiskal tudi Ljubo Davidovića in Joco Jovanovića. Ko se bo vrnil v Zagreb, bo odšel na agitacijsko potovanje po Likli.

V Rusiji aretirani

inozemski komunisti

Na ukaz Stalina je bila zadnje tiste aretirana cela vrsta inozemskih komunistov, ki so se mudili v Sovjetski Rusiji. Večina med njimi je obtožena, da so sodelovali s trockisti. Aretiranih je med drugimi tudi nekaj Jugoslovenov in 17 Nemcev. Nedavno je bil prepeljan v zapore tudi videti poljskih komunistov Dombal, ki se je nastanil v Moskvi že pred nekaj leti. Zadnje dni so aretirali tudi nekaj francoskih in madžarskih komunistov. Aretirani Madžari so v Rusiji že po 15 in več let, ker so se zatekli tja večinoma že takoj po pomolu kratkotrajnega komunističnega režima na Madžarskem. O usodi aretiranih inozemskih komunistov niso znane nikake obvestitve.

O du lieber Augustin ...

Naročnik nam piše: Na Tolovo so doživeli farani Selnice ob Dravi svojevrstno reč. V telovski procesiji so namreč provokator po prevratu zopet zablesteli z zastave solniških »veteranov« amblem, znani s praporov nekdanjih avstrijskih veteranov. Prapor so nosili v procesiji z vednostjo selniškega župnika, ki je, radi tega povprašan, dejal, da je treba ustreči tudi nemškemu vernikom in da se ni treba niti najmanj razburjati, ker je zaedvo itak prijavil sreskemu načelstvu in knezoškofijskemu ordinariatu v Mariboru, ki pa nista ničesar odgovorila, radi česar da ne more biti radi tega nikakršnega vznemirjanja ...

Obisk predsednika

poljske Narodne banke

Beograd, 1. junija. p. Snoch so prispeli v Beograd predsednik poljske Narodne banke dr. Vladislav Birka, glavni direktor banke Leon Baranski in še nekateri zastopniki zavoda, da vrnejo obisk guvernerja naše Narodne banke dr. Radosavljevića. Dopoldne so imeli v Narodni banki z zastopniki našega zavoda daljšo konferenco, nato pa so se odpravili na Oplenac, kjer je dr. Birka položil venec na grob kralja Ujedinitelja. Popoldne se je dr. Birka takoj po povratku sestel z dr. Stojadinovićem, finančnim ministrom Leticom in trgovinskim ministrom dr. Vrbanićem. Dr. Birka in njegovo spremstvo ostanejo še jutri v Beogradu, nato pa odpotujejo na Jadran.

Seja gospodarskega odbora ministrov

Beograd, 1. junija. AA. Danes dopoldne od 10. do 13. se je v finančnem ministristvu vršila seja gospodarsko-finančnega odbora ministrov. Sejo je predsedoval ministar Letic, preostovali so ji pa ministri dr. Niko Subotić, dr. Marko Kozulj, dr. Milan Vrbanić, Djura Janković, Dobrivoje Stošević in inž. Voja Djordjević. Na seji so razpravljali o tekočih vprašanjih.

Prelom Vatikan-Berlin

Ker Vatikan ni odgovoril na nemške proteste, smatra Berlin, da so normalni odnošaji nemogoči in prepušča Vatikanu odgovornost za posledice

Berlin, 1. junija. br. Kakor se je dalo sklepati že po ostrih govorih Gobbelsa in Fricke, se pripravila med Nemčijo in Vatikanom popoln prelom. Čeravno je Vatikan postopal zelo previdno in ni pognal v boj proti narodno-socialističnemu režimu nemških cerkvenih dostojanstvenikov, marveč ameriške kardinale in škofo, so v Berlinu ta maneuver spregledali in se odločili za energično akcijo. Na hude napade čikaškega kardinala Mundelaina, ki je ozmerjal Hitlerja in vso nemško vlado ter pozival katoličane vsega sveta v boj proti »nemškim poganskim nasilnikom«, je nemška vlada protestirala pri Vatikanu. Vatikan na ta protest ni odgovoril in ni niti z besedico obsodil napadov na nemškega državne. Tudi druga intervencija pri Vatikanu je ostala brez uspeha. Vatikanski tajnik kardinal Pacceli je dal le izogibačo ustmeno izjavo, obetajoč pozneje pismeni odgovor, ki pa ga doslej ni bilo. Zato je nemški poslanik pri Vatikanu izvršil novo demaršo in napovedal popoln prelom med Nemčijo in sveto stolico. O tem je bil da-

Pri bolečinah v sklepih, protinu, ishiasu

je bil dosežen dober uspeh s TOGAL tabletami. Učinkuje naglo in efektivno brez škodljivih stranskih vplivov. Vprašajte svojega zdravnika! Dobiva se v vseh lekarnah. Ogl. reg. s. br. 1487 od 6. III. 33.

»Slovenec« krije z bombardiranjem svoj umik

Z zamolklimi topovskimi streli se gospoda od »Slovenca« umika iz bitke. Naše zgodovinske ugotovitve, ki so onemogočile načrt, da bi se z majniško deklaracijo proslavljale paktacije iz l. 1933, jugoslovenski narodni pokret iz vojne dobe pa potvori v nako strankarsko akcijo b. SLS, so pokvarile mnoge račune. Koristile so pa razumevanju pomena in važnosti majniške deklaracije za delo osvoboditve in zedinjenja.

To je seveda skrajno nerodno gospodi, ki je hotela izrabiti 20-letnico za rehabilitacijo mnogih stvari, o katerih je boljje, da ne govorimo, a istočasno za propagando svojih strankarskih interesov. Kakor vedno ob takih prilikah so tudi tokrat prišli na nič več originalno »idejo«, da morajo braniti slovensko stvar proti nam; če ne z logiko, pa z zofizmi, če ne z resnico, pa z lažjo. Spravili so se zopet nad »mafijo«. Razumljivo in prirodno je, da iz svojeje ničesar ne vedo. To bi se bilo članom mafije lepo godilo, če bi bili za njihovo delo vedeli pisci člankov o »debeli Bertie!« Danes bi se jim smejala cela javnost, ako bi trdili, da pišejo o teh stvareh iz lastnega znanja. Zato so si izposodili »nekega gospoda«, ki jim zatrjuje, da so zasluge članov mafije »mnogo bolj skromne, nego jih člani mafije predstavljajo«. Ta gospod vedno le nekaj o nakazilih za moko. Verjetno jih je bil deležen za kakšno uslugo, ki jo je nevede storil za mafijo, kakor mnogi drugi. Saj so nakazila za moko in druge blagodati dobivali številni Slovenci, počevši z načelnikom Jugoslovenskega kluba. »Nekemu gospodu« bi bila naša javnost gotovo hvaležna, ako bi sporočil naslov gotovoda »Juha iz Solkan«, ki mu je zaupal, da je imel nalog zažgati arhiv mafije l. 1918 in ki je bil z njim tako intimen, da ga »Slovenec« »neki gospod« zopet s svoje strani imenuje »nekega gospoda«. Kakor je razvidno so »Slovenec«v informacije ze-

lo točne in avtentične, čisto po onem starem: neka teta naše kuharice je povedala sestri njene prijateljce, da ji je rekla pokojna stara mama, da ji je stric moža njene sestrične zaupal, da je vse, kar »Slovenec« napiše, čista resnica ...

Pričakovali smo, da bo »Slovenec« o »veličastnih večernih manifestacijah« po Ljubljani molčal, že iz hvaležnosti za našo diskretnost. Če ga interesa, kaj je nacionalna mladina po ljubljanskih ulicah klicala, evu mu: »Živela Jugoslavija! Živio kralj Peter! Živelo narodno edinstvo!« Če ne ve, na katere klice so nacionalisti odgovarjali, naj vpraša one stražnike, ki so spremljali skoraj stoglavo »veličastje.« Kako pogumno so nosili manifestanti slovensko zastavo, tega »Slovenec« za čudo nikjer ne omenja. Še toliko se ni potrudil, da bi bil poskrbel, da vsaj prijateljski listi v Beogradu ta važni podvig zabeležijo. Toda taksi so naši junaki z onega brega Zmajevogomostu: vedno skromni do skrajnosti, saj je dosti, da jih je Ljubljana občudovala. Oni ne zahtevajo javne slave in hvale po listih, a še manj širom cele Jugoslavije.

Majniško deklaracijo je načelnik Jugoslovenskega kluba sporočil »vsemu jugoslovenskemu narodu.« In na znameniti unioniski proslavi l. 1918. je pozival slovenske žene in može, naj misel narodnega edinstva ponesejo tja »do zadnje jugoslovenske kože« pod Triglavom in na Pohorju. Danes čitamo v »Slovencu«, da smo »kar na lepem iznašli«, da je majniška deklaracija proglasila »tako zvano narodno edinstvo«. Nasprotno, narodno načelo, ki tvori jedro deklaracije, pomeni »načelo narurnega prava, iz katerega ne sledi nujno narodno edinstvo« ...

Izjalovljena ofenziva Baskov pri Mungui

Baski so hoteli prebiti obroč okrog Bilbao, a so bili krvavo odbiti

Saint Jean de Luz, 1. junija. br. Na baskovski fronti se je razvila večeraj dopoldne krvava bitka, po obsegu in številu žrtev največja, kar so jih doslej bojevali Baski v obrambi svoje domovine. Spričo večerajšnjih razburljivih dogodkov je ostal ta dogodek skoraj neopažen in so se šele danes zvedele podrobnosti. Baski so nameravali prebiti fronto francoscev ter se polastiti strateško važnega hriba San Pedro v bližini Mungue. Če bi se jim to posrečilo, bi se morali francosci znatno umakniti izpred Bilbao, ker bi vladno toptništvo s teh postojank obvladalo skoraj vso pokrajino. Vrhovni poveljnik baskovske vojske je zbral v ta namen precejšnje sile. V zgodnjih jutranjih urah, ko je ležala nad pokrajino gosta megla, so baskovske čete po kratki toptniški pripravi prešle v napad. Pet bataljonov je hkrati navahilo na postojanje francoscev. Nenadni napad pa ni uspel, ker so sovražne straže opazile prihod Baskov. Francosko toptništvo je od vseh strani otvorilo ogenj na Baske. Boj je trajal do 7. zjutraj, nakar so se morali Baski z velikimi izgubami umakniti. Pustili so na bojišču okrog 500 mrtvih in 1.500 ranjenih. Tudi francosci so imeli po krivdi lastnega toptništva velike izgube.

zračna bitka, v kateri je bilo sedem republikanskih letal sestreljenih.

S fronte pri Guadalajari

Madrid, 1. jun. AA. Snoch je bilo objavljeno naslednje uradno poročilo: Republikanske čete so na fronti ob Guadalajari zavzele postojanke pri Cavezul du Grande. Uporniki so se umaknili s hudimi izgubami. General Miaja je novinarjem izjavil, da so vladne čete zavzele tudi Lagranjo.

Preureditev severne republikanske vojske

Valencija, 1. junija. AA. Predsednik republike je podpisal ukaz o preureditvi severne vojske. Obstajala bo odslej iz dveh velikih enot, ki bosta podrejni naravnost vojnemu ministru. Ena bo baskovski armadni zbor pod poveljstvom generala Uriburija, druga pa armada v Santandru, ki ji bo poveljeval general Enciendome. Oba bosta poveljevala vsem kopnim, letalskim in pomorskim silam v tamošnjih krajih.

Papež je spet obolel

Rim, 1. junija. b. Papež Pij XI., ki se trenutno muči v Castel Gandolfo, je zaradi nenadne srčne napada, ki ga je povzročila od zdravnika prepovedana avdiencia neke osebnosti, zopet obolel in je po nasvetu zdravnika moral ostati v postelji. Vest, da so nepričakovano morali odložiti otvoritev papežev akademije na večerajšnji rojstni dan sv. očeta, je napravila v vseh krogih globok vtis. Splošno mislijo, da se je zdravstveno stanje sv. očeta poslabšalo.

Jubilej predsednika poljske republike

Varšava, 1. junija. AA. Danes je poteklo 11 let, odkar so izvolili prof. Moscickega za predsednika republike. Pri tej priliki poudarja glasilo poljske vojske »Polska Zbrojna«, da je po zelo tesnem sodelovanju med predsednikom republike in pokojnim maršalom Pilsudskim prišlo tudi do zelo tesnega sodelovanja med njim in maršalom Rydz-Smiglyjem. Sodelovanje teh dveh močnih simbolov poljske države predstavlja sedanje pojmovanje poljske države in poljskega naroda.

Bivši nemški cesar Viljem obolel

Pariz, 1. junija. w. Ljeto javljajo iz Haaga, da je 79-letni bivši nemški cesar Viljem nevarno obolel na prehladu.

Nacionalisti bombardirali Barcelono in Almerijo

Pariz, 1. maja. Valencijska vlada poroča, da so Francova letala večeraj hudo bombardirala katalonsko prestolnico Barcelono. Okrog 20 letal je cele četrt ure metalo na mesto eksplozivne in zažigalne bombe. Mnogo hiš je bilo porušeni. Po dosedanjih ugotovitvah je bombardiranje zahtevalo 79 mrtvih in 144 ranjenih, med njimi tudi mnogo žensk in otrok.

Tudi Almerija je postala danes žrtev novega napada. Francova letala so zasula z bombami: one dele mesta, ki pri bombardiranju s strani nemških vojnih ladij niso bili prizadeti. Bombardiranje je zahtevalo veliko število mrtvih in ranjenih. Vodovodne, plinske, telefonske in brzojavne naprave so popolnoma porušene. Prebivalstvo, ki se je večeraj začelo vračati v mesto, je znova zbežalo v okoliške hribe.

... republikanci Palmo

Salamanca, 1. junija. br. Davi okrog 5.30 je priletelo nad Palmo na Mallorci 13 republikanskih letal, ki so mesto hudo bombardirali. Vrgla so okrog 30 težkih bomb, ki so povzročile veliko razdejanje. 20 ljudi je bilo ubitih, mnogo pa ranjenih. Kmalu za tem se je dvignilo 20 Francovih letal. Med vladnimi in francoskimi letali se je vnela,

Pakt Italija-Japonska

Rim, 1. junija. b. Japonski poslanik Šur-gimura, ki v kratkem zapusti Pariz, ker je imenovan za japonskega poslanika v Parizu, je izjavil zastopniku revije »Corriere diplomatico«, da bo v najbližji bodočnosti sklenjen med Italijo in Japonsko pakt v smislu »entente cordiale« - prične pakte.

Blomberg prispe jutri v Rim

Berlin, 1. junija. b. Zaradi nenadne zaostritve mednarodnega položaja je večeraj najprej mislilo, da bo nemški vojni minister svoje že napovedani obisk v Rimu odložil za nedoločen čas, danes pa se je izvedelo, da bo maršal Blomberg že 3. t. m. v Rimu, kjer bo ostal več dni.

Antonescu pri Blumu in Lebrunu

Pariz, 1. junija. b. Rumunski zunanji ministar Antonescu je bil večeraj popoldne gost francoskega ministrskega predčednika Leona Bluma, ki ga je povabil na obed na svoj dom. Obed se je udeležil tudi zunanji ministar Delbos. Po obedu so vsi trije državni ostali v dolgem razgovoru, nakar se je ministar Antonescu odpravil na obisk k prezidentu francoske republike Lebrunu.

Novo usmrtitve trockistov

Moskva, 1. junija. b. V Habarovsku v Sibiriji je bilo večeraj ustreljenih 11 oseb, obsojenih zaradi trockizma. Število vseh trockistov, ustreljenih v zadnjem času, je s tem naraslo na 66.

Kronski svet v Pešti

Budimpešta, 1. junija. w. Danes ob 18. se je pod predsedstvom državnega opravnika Horthyja sestel kronski svet. Navzoči so bili vsi člani ministrskega sveta.

Vremenska napoved

Zemunska: Oblačnost bo narasla po vsej državi, zlasti v zapadni polovici in v severnih krajih, kjer bodo nevihte in dež s plohami. Dunajska: Po vremenu z nevihtami, najbrže že hladnejše in izpremenljivo vreme z severozapadnimi vetrovi, precej deževno.

Naši kraji in ljudje

Skupščina jugoslovenskih novinarjev

Kakor smo na kratko že poročali, je bila v nedeljo na Paliču, znanem letovišču pri Subotici redna glavna skupščina Jugoslovenskega novinarskega združenja, ki združuje v svojih vrstah vse novinarje iz Jugoslavije. Skupščina se je polnoštevilno udeležili delegati vseh petih sekcij. 50 delegatov je zastopalo 496 rednih članov.

Pod vodstvom dosedanjega predsednika Stanka Viranta je skupščina potekla v najlepšem redu; vse točke dnevnega reda so bile obravnavane in razčističene že na konferencah prejšnjega dne. Po običajnem turnusu je za bodoče poslovno leto pripadalo predsedniško mesto beograjski sekciji, katere delegat Andra Milosavljević je bil soglasno izvoljen.

Sprejeta je bila resolucija, ki v osmih točkah precizira zahteve, predloge in želje novinarjev iz Jugoslavije. Na prvem mestu stoji pokojninsko zavarovanje, ki še vedno ni urejeno. Skupščina je apelirala na vlado, naj v smislu danih obljub v čim krajšem času izkoristi pooblastilo, dano ji v finančnem zakonu za izvedba novinarskega starostnega zavarovanja. Dalje zahteva resolucija noveliranje tiskovnega zakona, popolno izvedbo v zakonu predvidenega bolezenskega in nezgodnega zavarovanja, energične ukrepe proti lažni novinarstvu, ki se ponekod pojavlja in v bistvu ni drugega, kakor grdo izsiljevanje.

Slednjič je skupščina pozdravila pobudo bratskih bolgarskih novinarskih organizacij, da se osnuje jugoslovensko-bolgarska novinarska zveza; pooblastila je novo upravo, da skupno z reprezentanti bolgarskih novinarjev ta predlog oživotvori.

Lep pregled naše industrijske delavnosti

Jesenice, 1. junija.

Na ljubljanskem velevidcu v paviljonu »G«, kjer bodo razstavljali proizvode težke industrije, bodo v oddelku KID v stekleni omari na ogled tudi številni izvodi lista »Tovarniški vestnik«, ki je prvi te vrste v naši državi in ki ga izdaja Kranjska industrijska družba. V listu so objavljene zgodovinske črtice o postanku in razvoju železarstva v naših krajih, delo rudarjev, oglarjev in fužinarjev izza davnih dni, daljši sestavki o organizaciji in racionalizaciji industrije pri nas in drugod ter članki s studijskih potovanj nameščencev in delavcev po Avstriji, ČSR in Nemčiji. List prinaša tudi poučne članke, kako naj se uslužbenci obvarujejo nezgod ter strokovne in vzgojne članke o obratnih napravah, o važnosti in potrebi smotne telesne vzgoje mladine, o povezanosti vseh čimteljev, ki sodelujejo pri podjetju, v enotno veliko delavno družino. List objavlja tudi razne gospodarske vesti, važne dogodke iz kulturnega življenja, v rubriki »Naši jubilejanti« pa so vrstice posvečene najbolj zaslužnim sodelavcem, ki so pri podjetju zaposleni preko 25 let. List, ki izhaja na finem papirju, prinaša lepe slike naših krajev, fužinarskih objektov, kakršni so bili pred 10 leti, skupine oglarjev, fužinarjev, toplicev in valjačev, ki so večji del že pomrli.

Nesreča dveh zakoncev z motorjem

Radeče, 1. junija.

V nedeljo popoldne sta se ponesrečila z motorjem kolegom gosp. Sabo, dentist v Radečah, in njegova soproga. Odpejala sta se proti Trbovljam, kjer bi moral on nastopiti pri športni tekmi Radeče-Laško. Na cesti Zidanj most-Hrastnik, ki je ponekod zelo ozka, je hotel pasirati na cesti tožeče motorno kolo s priklopi, katerega je zapazil zaradi ovink in cesnega prahu šele zadnji trenutek, ko je bilo nemogoče ustaviti vozilo. Zavozil je v kup gramoza, oplazil z ročajem brzojavni drog in odletel z motorjem v loku po zraku. Zadal se dečo gospe je treščilo preko vozača na celo, motorno kolo prekucnilo in njega vrglo v stran. Oba sta dobila hude poškodbe po glavi, rokah in nogah. Zdravniki dr. Matko Jima je na kraju nesreče nudil prvo pomoč in ju odpeljal domov. V ponedeljek zjutraj pa so ju prepeljali v bolnišnico v Brežice, kjer so ugotovili, da ima g. Sabo

tik levega ramnega sklepa zlomljeno kost, ki je skočila tudi iz sklepa. Njegova soproga pa je dobila lahke pretres možganov. Ako ne bodo nastopile kake komplikacije, upajo, da bosta kmalu spet doma. Prebivalci prav obžalujejo nesrečo priljubljenih zakoncev. Zobotehnični atelje ostane do nadaljnjega zaprt. Vozačem, ki vozijo po tej cesti, svetujemo vso previdnost.

Usodna posledica prevelikega poroštva

Blagovica, 1. junija.

Danes dopoldne so v Blagovici pokopali simpatičnega in daleč naokrog poznane mladeniča g. Mirka Cerarja, najstarejšega sina iz ugledne Piskarjeve rodbine. Ker so starši umrli, je bil Mirko skrbnik nekdanje lepe Piskarjeve domačije. Njegov dobrobršnji oče, ki je umrl lanske leto, je premmogim pomagaj v gospodarskih stiskah

Šinkovec umorjen zaradi 30.000 din

Kako je bil prijat morilec Jovan Stamenković

Škofja Loka, 1. junija.

V nedeljo ob 10. so privedli v zapore okrožnega sodišča v Ljubljani dobro zastraženega in vklejenega morilca Stamenkovića Jovana, ki je bil istega dne ob 1. zjutraj aretiran v Zagrebu v Paromlinski ulici šte. 30. Ta kratka, a jasna vest je navdala vsakogar z zadovoljstvom. Priznanje velja oblastvom, ki so se na moč potrudile, da je prišel v roke pravice zločinc, ki bo prejel zdaj plačilo za svoje ogabno delo.

Takoj po umoru šinkovca so iskali Stamenkovića. Našo vest, da je bil zadnje čase uslužben kot granicar nekje na jugu, moramo popraviti v toliko, da je sicer res služboval na jugu, pa je bil potem odpuščen in zadnje čase brez stalnega zasluzka. Vprav to je v mnogem povzročilo, da je moral šinkovec v smrt. Zdal se ve, da je izročil Stamenkoviću svoji ljubici, Katarini šinkovčevi nad 30.000 din gotovine, ki jih je hotel imeti sedaj, ko je bil tako rekoč brez sredstev, nazaj. Ker pa denarja tudi šinkovčeva ni imela, je dozorel med njima načrt, da spravita šinkovca s poti in se potem polastita njegovega imetja.

Služaj je pripomogel, da so bili Stamenkoviću takoj za petami. Pisal je po denar šinkovčevi, toda je pri tem napravil tako nejasen naslov, da so morali pismo odpreti... Tukajšnje oblasti so seveda takoj opozorile policijo v Zagrebu na tega moškega, ki so ga kakor šinkovčovo ženo spravljali v zvezo z umorom.

Stamenkovića so zajeli pri Anici Dračevi, ki pa ni slutila, koga ima za najem-

nik. Itak je bil pri njej šele drugi dan. Ko so prišli orožniki s policijskimi agenti na dvorišče in v pritličje, je bilo zbranih v sobi dokaj ljudi, da niti niso vedeli koga naj primejo. Pa so si hitro pomagali: kratke razgovor z eno prisotnih žensk in že jim je bila stvar jasna. Ko so mu napovedali aretacijo, ni kazal odpora, in je bil takoj vklejen... Sprva je skušal dokazati alibi, češ, da ga na Poljanskem že od 6. maja 1936 dalje ni bilo, v Zagrebu pri Dračevi pa da je že od 23. maja dalje. Najemnica ga je kar takoj demantirala in odločno izjavila, da je spal Stamenkoviću pri njej le dvakrat. Nič ne more povedati, kje se je potikal v noči na 23. maja in potem vse dneve od 24. do 27. maja. Ko je spoznal, da mu tajenje nič ne koristi, je gladko priznal, da je imel s šinkovčovo ljubavno razmerje in je celo izrazil domnevo, da utegne biti sedaj noseča. V nadaljnjem je opisal vzroke, ki so vodili do strašnega umora, točnejšega pa ni hotel ničesar izpovedati, češ, da bo že pred sodnikom, ki ima pisalni stroj, vse do podrobnosti pojasnil. On bo kar narekoval, oni na sodišču pa, bodo lahko sproti vse beležili.

Umor je posredno priznal, žal pa mu je treh žrtv: njega samega, ker ve, da mu je življenje sedaj uničeno, vdove šinkovčeve, in pa njenega moža.

Pri njem so našli fotografijo šinkovčeve in bankovec za 500 din. Stamenkoviću je 40 let star, doma iz občine Lašče, pri Zg. Draguljah v nižkem srezu. Zunanji videz ne nareja vtiska, da bi bil ta človek zmožen povzročiti tako strašen zločin.

Samomor v suhorskem župnišču

Ustrelil se je bivši občinski tajnik Toni Lušicky

Ljubljana, 1. junija.

V Suhorju v Belokrajinji je prišlo na Tellovo zvečer do tragičnega dogodka, ki nazorno osvetljuje moralno in socialno razvrstitev naših dni. Okrog 22. je prišel v župnišče bivši občinski tajnik Toni Lušicky, ki je bil iz znane krščanske družine iz Borovnice doma in ki je v času, ko je služboval v Beli krajini, pogostokrat prihajal k suhorskem župniku na obisk. Župnik je bil pravkar v svoji pisarni, pri njem se je mudil eden izmed domačih kmetov. Ko je Lušicky vstopil, je brez besede potegnil revolver in se ustrelil. Tragični dogodek je bil v vsej okolici deležen splošne pozornosti in obžalovanja. Pogreba za nesrečnim tajnikom se je udeležila velika množica občinstva.

Ko današnji »Slovenski dom« piše o tem, se ne more premagati, da ne bi privlekel zraven še afere o javorskem umoru in se mimogrede zaletel v »brezvestno časopisje« Jutrove vrste. Sreča v nesreči je bila. Pravi, da se je v času samomora nahajal eden izmed kmetov pri župniku, sicer bi bili njemu in cerkvi sovražni krogi zagnali kdo ve kakšen vik in krik. Ob enem pa ugotavlja, »da je bil pokojni Lušicky propadel človek, ki je pred leti doma na Vipavskem ustrelil svojo tačo, smrtno nevarno ranil z revolverjem tudi svojo ženo ter potem sam sebi pogнал kroglo v glavo skozi oko, a se ni ubil.«

Komaj pred tremi dnevi, prav zadnjo soboto, pa je »Slovenski dom« pod naslovom

»Pot majske deklaracije med slovenski narod« v toplih besedah poročal o obisku pri Lušickyh v Borovnici. Članek je bil opremljen tudi s sliko. Zdal je v Beli krajini našel smrt najmlajši, najljubši, v najstrožjem katoliškem duhu vzgojen sin.

Število samomorov narašča

Letošnja pomlad se razvija v pravo sezono samomorov. Listi ne morejo beležiti vseh primerov, ker zavoljo tragičnih okoliščin največkrat ni mogoče pisati o takozvanem »prostovoljnem« slovesu človeka od sveta: govoriti o prostovoljni smrti je pač ena izmed najmanj posrečenih in najmanj iskrenih fraz, saj človek v resnici nikdar in nikjer ni manj svoboden kakor takrat, kadar sam odloča o svojem življenju in smrti; vsak samomor je prav za prav neke vrste socialni umor, za katerega pa zakon ne more poiskati storilca.

Med takšne žalostne primere spada tudi samomora, ki sta jih v nedeljo v ponedeljek ponoči drug za drugim izvršila neki mlad mehanik v Šiški in neki družinski oče v Koseskegi ulici. Mehanik A. R. je storil obupni korak zaradi težke bolezni. Pred tedni se je, zaposlen pri nekem podjetju v Trzinu, hudo ponesrečil in posledice poškodb so bile neozdravljive. Pri družici se je še bolezni na živcih, zaradi česar je bil zmerom bolj potr. V nedeljo je v obupu privezal drobno vrvico na kuhinjskih vratih in zjutraj so ga domači našli mrtvega. V Koseskegi ulici pa se je

v ponedeljek ponoči obočil 36-letni brespolni sluga in hišni posestnik I. S. Zvečer je prišel domov izredno redkobeseden in žalosten in se z družino odpravil k počitku. Kmalu po polnoči pa je žena opazila, da je njegova postelja prazna. Zaslutila je nesrečo in ga začela iskati. V leseni lo-pi na dvorišču ga je našla mrtvega. Pokojnik je bil že nad lepo doli brez dela in njegova družina — zapustil je tri otročiče — je živela v največjem pomanjkanju. Tudi dolg na hišici je toliko narasel, da je grozila prisilna prodaja. Brezupne razmere so moža, ki je bil v najlepših letih, zmerom priden delavec in dober družinski oče, poglalec v smrt.

Sleparski trgovec s sladkorjem tudi na Gorenjskem

Radovljica, 1. junija.

Po Gorenjskem je ljudem postalo marsikaj jasno, ko so čitali, kako je neki Josip Teibl ogoljufal krojačevu hčerko Mihaelo L. iz Stožice pri Ljubljani za 75.000 din. Teibl je bil zlasti v kropskem okolju že dalje časa poznan, ker je navezal tamkaj stike z neko uradnico. Dekle kakopak ni moglo slutiti, katerega prevejanca ima za izvoljenca, zlasti ne, ko se je ponašal od sile koretčno in je napravil videz najboljšega človeka. Dekle ga je ljubilo, še celo potem, ko so postala njemu elegantna tri vroča, in jo je moral čez noč popahati v Seško dolino, ki pa ni tako daleč in tudi ne tako skrita, da bi mu nudila varno zavetje.

Sleparskega »trgovca«, pa ne bodo

obranili na Gorenjskem v bog si ga vedi kako čislanim spominu. Kajti tudi to si je izbral svoje žrtve ter pod najrazličnejšimi pretvezami izvajal ob ljudi denar za sladkor, ki pa ga kupci seve nikoli niso in ne bodo videli, Teibl je tmel izgovor vselej pri roki, prav čisto so mu pa moral priskočiti na pomoč člani finančne kontrole, češ, vse je šlo v redu, ali naga-jajo mu financarji pa je ostala pošiljka na tej in tej postaji. Preden se je razvedela resnica prodajalca sladkorja že ni bilo več. Izginil je, kakor bi se bil vrtil v zemljo. Zdalj mu bo krojilo usodo ljubljansko sodišče.

Celje, 1. junija.

V nedeljo dopoldne so imeli v Mikuševi gostilni pri Sv. Juriju pri Rogatcu proslavo 20-letnice majske deklaracije. Na proslavi, ki ji je prisostvoval tudi odvetnik dr. Ogriček iz Celja, je govoril domači župan Rojs. Po proslavi so ostali zborovalci v gostilni. Župan Rojs je sedel v družbi moških od Sv. Roka pri Rogatcu, Okrog 14. se je raznesla po gostilni govorica, da namerava neka skupina fantov napasti župana. Ne-ka ženska je stopila k županu in mu svetovala, naj pobegne, češ da ga namerava postestnikov sin Josip Egartner iz Dobrova pri Rogatcu ubiti. Ko je Egartner to izvedel, je stopil k županu in odločno zanikal, da bi hotel županu storiti kaj žalega. Egartner je nato stopil iz gostilne in se kmalu vrnil z železnim drogom v roki, fantje pa so mu vzeli drog. Nato je spet odšel. Ko se je vrnil, se je razvil med fanti od Sv. Roka, ki so bili na županovi strani, in fanti iz Dobrova pretep. Župan je dobil udarec po hrbtu, nato pa ga je Plavčak potisnil na verando, od koder je župan pobegnil v spal-nico gostilničarke. V gostilni je Egartner vrgel Plavčaka na tla in ga z nožem poško-doval po prsih in vratu, nato pa se je spravil še na postestnikovega sina Antona Arti-ča od Sv. Roka in ga z nožem lažje poško-doval. Artič je nato izvelik iz žepa samok-ve ter oddal najprej strel v tla, nato pa sprožil proti Egartnerju. Egartner se je, za-det v trebuh, takoj zgrudil. Peljali so ga v Rogatec, a je že med prevozom izkvrva-vel. Artič se je po zločinu sam javil orož-nikom, ki so ga oddali v zapore sreskega sodišča v Rogatcu. Egartnerjevo truplo so večeraj obducirali v mrtvašnici pri Sv. Ju-rijju.

Kmalu po uboju je šel mimo gostilne 27-letni posestnikov sin Adolf Šerc od Sv. Jurija in začel miriti pretepačje se fante. Pri tem pa ga je eden izmed fantov zabod- del v desno stran prsi. Šerca so prepeljali v celjsko bolnišnico.

Iz pisarne kr. banske uprave smo preje- li:

Pri Sv. Juriju ob Donački gori, srez Šmar- je pri Jelšah, se je v nedeljo 30. t. m. v gos- tilni Marije Vrešakove zbrala večja druž- ba kmetskih fantov. Zaradi izzivanja Jo- zefa Egartnerja je prišlo med fanti do ostrega prekeranja. Egartner je pograbil železno palico s katero se zabija trtno ko- lje ter ž njim mahnil proti Josipu Mohor- ku. Družbi se je posrečilo, da je Egartnerju palico izvila, nakar je Egartner planil v kuhinjo po nož, z njim udaril najprej Jo- sipa Mohorka in mu prerezal klubok in suktno na desni rami. Nato je Egartner na- padel z nožem še Antona Artiča ter ga ra- nil v tilnik. Artič je poskušal Egartnerja pomiriti. Ko pa se mu to ni posrečilo, je iz revolverja ustrelil v tla, da napadala- cula uplašil. Tudi sedaj še Egartner ni odnehal, temveč je z nožem mahal proti Artiču in

peneca se pasta za zobe
1 tuba »BOTOT« peneca se paste odgovarja za tri druge paste.
Zato je 3 krat cenejša v uporabi.

ohranili na Gorenjskem v bog si ga vedi kako čislanim spominu. Kajti tudi to si je izbral svoje žrtve ter pod najrazličnejšimi pretvezami izvajal ob ljudi denar za sladkor, ki pa ga kupci seve nikoli niso in ne bodo videli, Teibl je tmel izgovor vselej pri roki, prav čisto so mu pa moral priskočiti na pomoč člani finančne kontrole, češ, vse je šlo v redu, ali naga-jajo mu financarji pa je ostala pošiljka na tej in tej postaji. Preden se je razvedela resnica prodajalca sladkorja že ni bilo več. Izginil je, kakor bi se bil vrtil v zemljo. Zdalj mu bo krojilo usodo ljubljansko sodišče.

ga ranil v čelo. V silobranu je Artič Egart- nerja ustrelil v trebuh.

Egartner je med prevozom v bolnišnico rani podlegel.

Artič je bil aretiran in oddan sodišču. Incident se je zgodil po končani proslavi obletnice majske deklaracije, nima z njo nikake zveze. Vzrok je iskati v medse- bojnih osebnih nesprijetih udeleženceh oseb in v alkoholizmu.

Tragična smrt v mariborski v tovarni

Maribor, 1. junija.

V mariborski tekstilni tovarni Huter in drug se je popoldne pripetila nesreča, ki je zahtevala človeško življenje. V predilnici tovarnice je bil že več let zaposlen 53-letni Ivan Cizej kot predilniški mojster, ki je okrog 16. nadziral stroje in obšel predilni- ške prostore. Po nesrečnem naključju je prišel v stik s transmisijskim jermenjem, ki ga je zgrabilo za obleko in ga v nasled- njem trenutku treščilo ob zid, kjer je ob- ležal s strtimi udi in počeno lobanjo. O nesreči so bili takoj obveščeni mariborski reševalci, ki so ponesrečenega Cizeja od- peljali v bolnišnico, vendar je že med pre- vozom izdihnil.

Tragična smrt Ivana Cizeja je vzbudila sožalje pri vseh, ki so ga poznali. Bil je priljubljen zlasti med delavstvom Huterje- ve tovarnice. Stanoval je na Wilsonovi cesti 23. ter zapuščal ženo. Podrobne okoli- ščine, ki so povzročile Cizejevo smrt, bo ugotovila sodna komisija.

Prešolnica je z ostala v turistični propagandi. Naposled je tudi Beograd postal turistično mesto. Beograjski dnevnik naglašajo, da je videti, da je beograjska občina čakala, naj postane Beograd najprej turistično mesto in da se šele po- tem nekaj napravi za razvoj turizma v prestolnici. Občinski svet je šele nedavno ustanovil turistični odbor za mesto Beograd, ki ga tvori občinski svetniki ter predstavniki zbornice za TOI, Putnika, Srbskega planinskega društva in združe- nja hotelierjev. Turizmu pa ta odbor za en- krat še ne bo dosti koristil, ker imata de- zarja. V letošnjem proračunu beograjske mestne občine je samo 30.000 Din kot pri- spevek za razvoj turizma. To je za pre- stolnico države, ki je največja na Balka- nu, odnosno na jugovzhodu Evrope, sme- no nizka vsota. Kako malo se briga beo- grajska občina za napredek turizma, je razvidno tudi iz primerjave podop, ki jih druga manjša mesta v državi naklanjajo turizmu. Tako npr. ima sarajevska mestna občina v svojem letošnjem proračunu za turistično propagando 100.000 Din, ne- vštetiški podop, ki jih daje raznim turistič- nim organizacijam in ustanovam. Že od leta 1920 zvišuje sarajevska občina svoje podpore za razvoj turizma.

Iz sodne dvorane

Zgodbe o naravni in pravni pravici.

Ljubljana, 1. junija.

Pred sodnim stolom je vedno dovolj de- la. Kdo bi o vsem poročal, kar se tu raz- kriva? Komaj kakva večja senzacija naj- de mesta pred javnostjo. A teh pa vendar- je ni vsak dan na pretek. Medtem pa teče reka grehov, ki v javnosti ne najdejo to- liko odmeva, ker ne pač ne prizadevajo v živo. Zato pa niso nič manj boleči za po- sameznike, če ne več, so jim gotovo vsaj dogodek, ki ga ne bodo zlepa pozabili.

Mož jo je zapustil

Kako je prišla železničarjeva žena Ne- žika pred sodnike pod obtožbo, da je po- narejala listine in goljufala?

Nekako novembra lani jo je zapustil mož samo z nedoetno hčerko, ne da bi bil povedal, kam gre in ali se sploh vrne. Razumela se sicer nista, a jed je bila nekaj časa še vedno čakala pripravljena zamj, dokler žena ni uvidela, da ga res ne bo več. Dobila je obvestilo, da se hoče ločiti. Doma je bila potrebna hrana in obleka. Šla je v Nabavljalno združenje železničar- skih uslužbencev, kakor da se med njo in možem ni nič zgodilo, in nabrala kar je ra- bila. Mož, ki je zanjo stanoval kdo ve kje, je dobil račun in odtegnil so mu od plače. »Nisem kupil in tudi plačati nisem dolžan«, si je mislil in ovadil zapuščenjo ženo. Tako sta se srečala pred kazenskim senatom. Priznala je vse, kar so ji očitali, le tega ni mogla uvideti, zakaj ji zdaj ne obveljalo njeno podpisovanje moža, če pa je prej vedno. Prej nihče leta in leta ni vprašal, ali je možev podpis na nabavni knjižnici res možev, ali je njen. In mož je žak, če ne že po postavnih, pa po naravnih

pravici dolžan skrbeti zanjo in za otroka. Ta razlaga moža ni smilila. Prijavil je od- škodniške zahteve v višini zneska na- bave v zadruzi. »To se pa razume«, je de- jal, ko ga je sodnik vprašal po njih.

Senat, ki so ga sestavljali s. o. s. Leder- has kot predsednik in s. o. s. gg. Javor- sek in Kobal kot prisodnika, je ženo ob- sodil na 2 meseca strogega zjpora in 240 din denarne kazni, vendarle pogojno za dobo 2 let.

Dekle je zlorabil

Predsednik senata je odskoval deklet- o. vega zapeljivca, ki je priznal, da sta se na trati ljubila, in to ne prvič, kakor je trdil dekle. Pa da s eni kaj preveč upi- rala njegovji ljubezni, že večkrat sta se ljubila in ona se je res upirala, pa le ta- ko, zaradi lepšega. Zdal je bil veiel. S svojim prijateljem, ki je zanj dobro go- voril pred sodniki, sta odšla. Saj je bil že malo v strahu za svojo prečnost, pa prav zdaj, ko je na polju občila dela. Ni kazalo dobro zanj. Dekle, za katero je vsa soseska vedela, da se imata rada že nekaj mesecev, je nekoga jutra prišla domov vse prepadena in je sedla na posteljo. Matji je mislila, da jo je tako izdelalo mletje prosa na fantovi domačiji, kamor so jo po sta- rem kmetskem običaju povabili, da bi po- magala. Namesto, da bi se vrnila zvečer, je prišla šele naslednjega dne zjutraj. Čudno vedenje pa ni bilo od utrujenosti. Ostalo je in kmalu so jo poslali v bolnico, kjer so ugotovili duševno bolezen. Shizo- frenijo. Še kmalu je ozdravila toliko, da so jo mogli poslati domov. Zvedelo se je, da boleha, odkar jo je fant spremljal po mletju prosa, domov in da je bilo tedaj

pod nož s trate slišati klice na pomoč.

Mirno, kakor da se nje prav nič ne ti- če, je dekle sledilo razpravi. Obsedelo je negibno v dvorani tudi še potem, ko so sodniki že razsodili, da njemga nekdanje- ga fanta ne zadene nobena krivda za nje- no bolezen. Njena mati, suha priletna žens- ka, pa nikakor ni mogla razumeti, zakaj so sodniki tako razsodili, saj jim je pove- dala, da je vsa družina zdrava na duhu in telesu, da so bili zdravi tudi vsi predniki po njeni in moževi strani, da je bilo dekle tudi povsem zdravo vse dotlej, ko se je zgodilo na trati. Na zatožni klopi je sedel že drug obtoženev, ki ga je predrednik pozval na odgovor, pa se je še vedno mo- ral otepati matere in njenih posredujočih ugovorov, da niso prav razsodili. Prej je imela zdravno hčer, zdaj bolno in še kri- vice ji niso poprevili. Pa kaj bi — fantovi domači in prijatelji so vendar povedali, da ji nekaj ni bilo dobro, že ko je prišla k njm. Na dekletove besede pa se ni za- nesti, saj je bolna — duševno. Oškodni- no pa še vedno lahko zahtevajo, če je bilo kaj škoda in če bodo posledice, toda civil- no!

Pomladno šepetanje na Grajski pianoti

Po maniri boljših gospodov je delavec Lojze, stari znanec policije, sodnije in za- porov kot tuj imovini nevaren postopač, ogovoril Angelco: »Gospodična, ali vas smem spremiti?« Na lepih grajskih stezi- cah v Ljubljani seveda. Najbrž sta se na- smihala drug drugemu pri tem pozdravu, kajti potem, kakor je povedal sodnikom Lojze, sta sedela na solnco. Prosil jo je za sifko. Pred sodniki je naglo segel v žep, izvlekel Angelcino sifko in jo izročil sodniku, ki si jo je pozorno ogledal. »Ne vem, kaj mi je potem padlo v glavo«, je smehljaje se nadaljeval storijo Lojze, »Pobrskal sem po njeni torbici, v kateri

sta bila dva stotaka in nekaj drobiža. Na- gajal sem ji, vzal sem enega in ji ga ni- sem hotel vrniti. Vse je bila le šala. Po- vabil sem jo na sestanek pred njenim do- mcom in obljubil, da ji ga bom tedaj vrnil. Nič prej, pa če mu tudi z desetimi poli- caji grozi!«

Na sestanek ga pa le ni bilo. Angelca je sicer čakala, še celo vse teden in ga šele potem ovadila, čeprav ni vedela nje- govega imena. Opis je zadostoval. Lojze- ta so vtaknili v zapor, precej dolgo se ni mogel veseliti pomladi in grajskega soln- ca in Angelco je videl šele na razpravi, ko je bil tožen zaradi tatvine in prepoveda- nega povratka v Ljubljano, odkoder je bil izgnan.

Več čas se je Lojze navihano muzal, ko je Angelca, krepka kmečka deklina, opi- sovala, kako je bila na solnco. Nič mu ni verjela, kar je govoril. Kje neki! Saj ji ni bil tako všeč, da bi mu zato dala torbico.

Tako izgleda
ASPIRIN
SPREDAJ ZADAJ

Domače vesti

* Cenjene naročnice prosimo, da plačajo naročnino takoj prve dni junija po položnicah, ki so jih prejeli z listom. Kdor je ne bi prejel, naj jo zahteva od uprave, dobi jo pa lahko tudi na pošti za 25 par, na katero je napisal številko 11842 čez računa z dostavkom »Jutro, upravnništvo Ljubljana«. Ker je junij zadnji mesec prvega polletja, naj cenjene naročnice pazijo, da bodo imeli naročnino za ta čas popolnoma plačano brez zaostanka. Le tako si obdržijo pravico do »Jutrova« nezgodnega zavarovanja pri zavarovalni družbi »Jugoslavija«, ki izplača svojem ponosredencev zavarovalno vsoto 10.000 Din. Naročnikom, ki gredo na pošto, v kopalnici in letovišča, pošilja uprava list brez doplačila na novi kraj (z vzetim inozemstvom), potrebno je le, da si naročniki svoj izpremembo naslova z označbo starega in novega naslova. Uprava »Jutrac«.

1. - X. JUNIJA

ODPRODAJA
SVILE IN PRALNEGA BLAGA
VELIKA IZBIRA OSTANKOV

MANUFAKTURA

SOUVAN
MESTNI TRG 24

* Priveditev vojnih dobrovoljcev. Izid svoje spominke knjige bodo vojni dobrovoljci iz Slovenije proslavili z akademijama v ljubljanski dramini in v mariborskem gledališču. Po prvotnem programu bi bili akademiji z enakim sporedom v ponedeljek 7. t. m. zvečer v Ljubljani in v Mariboru. Zaradi gostovanja naše opere v Italiji pa je akademija v Ljubljani preložena in bo že v nedeljo 6. t. m. ob 11. dopoldne v operi v Mariboru pa bo enaka akademija v ponedeljek 7. t. m. zvečer v gledališču. Režiser akademije v Ljubljani je g. prof. Šest. Na sporedu akademije je tudi enodijanski igraček iz življenja dobrovoljcev na solunski fronti. Nastopili bodo člani drame gg. Cesar, Gregorin, Jan in Potokar. Vstopnice po znižanih cenah se dobe pri vojnem dobrovoljcu g. J. Zagorju na Sv. Petra c. št. 43 (telefon 33-03). Spominška knjiga vojnih dobrovoljcev bo prihodnji teden že v razpečevanju. Obsega 820 strani, ima 450 slik in stane vezana v platno, če se že zdaj naroči, 110 din. Naročila sprejema sreska organizacija vojnih dobrovoljcev v Ljubljani, Franciškaška ulica 10. Pisarna organizacije posluje vsak dan od 17. do 19.

Povsod zelo upoštevana.
* Premestitev višjega policijskega komisarja Frana Ujčiča. Te dni zapusti Sušak po blizu 20-letnem vzornem službovanju komisar obmejne policije g. Frano Ujčič, ki je dosegel visoko napredovanje in bo prevzel novo še važnejše službeno mesto. V »Primorskih Novinah« mu je znani prijatelj g. Viktor Car-Emin napisal v slovo daljši članek, v katerem z lepimi besedami opisuje g. Ujčičevo nacionalno zavednost ter njegovo čudovito močno voljo. Ta kremeniti Kastavac je dovršil učiteljsko šolo, pozneje pa z neumorno pridnostjo razne visokošolske tečaje v tujini. Ko je izbruhnila vojna, je bil Ujčič med prvimi veldajalci, ki so bili zaprti v ljubljanskem gradu. Njegov otročin je bil tam tudi Ivan Cankar. Pozneje je bil Ujčič zaprt v Trstu, a tudi ko je služil vojske v Radgoni, je bil oblatnikom že vedno močno sumljiv. Do osvobodjenja je moral mnogo pretrpeti, a nobe na sila ni mogla zlomiti njegove volje in njegovega značaja. Zvesto služi narodu in državi in vse Sušak se zdaj od njega poslavlja v iskrenem prijateljstvu in hvaležnosti.

DANES

ob 19. na kazinski vrt lepo peslat
in dobro večerjat za samo din 15.—

GODBA VOJASKA.

Vabljeni vsi. Vstopnine ni.
Začetek ob 19.

* Jubilej dne v tovarni čevljev »Pekov« v Trzinu. Dne 1. t. m. je praznovala uradnica tovarne »Pekov« v Trzinu gospa Ivanka Valjavec 25letnico svojega službovanja. Četrto stoletja nepretrgoma je neumorno in požrtvovalno sodelovala pri ustvarjanju tega našega vseskozi slovenskega podjetja, ki je največje v čevljarstvu stroki. Jubilejanka je bila priča skromnim začetkom pokojnega selmadedmana, g. Petra Kozine in njegova zvesta spremljevalka v izgradnji njegovih širokopoteznih načrtov. Uprava podjetja je jubilejanti, ki še vedno čila in zdrava opravlja z isto verno poverjenji in odgovorni delokrog, priručno čestitala in ji v znak priznanja podarila primerno poklonilo.

Eno srce — ena RADENSKA.

* Gostovanje ljubljanske opere v Trstu in na Reki. Dne 8. in 9. t. m. bo gostoval naš operni ansambel v tržaškem gledališču Politeama Rosetti, ki ima okrog 3000 prostora. Za to priliko je pomnožen naš orkester, zbor in balet, da se bo lahko uveljavil v večjem obsegu, ki ga zahteva dimenzija gledališča. Razen naših solistov, sodelujejo kot gosti godna. Anita Mezelova in g. Krizaj Josip. Pelj se bosta operi: »Ero z onega sveta«, ki je žela pri nas z g. Franclem v naslovni partiji velik uspeh in na novo našudirana »Prodana nevesta« z g. Giugliannem in g. Gostičem v glasbenih partijah »Prodano nevesto« in »Ero z onega sveta« bo dirigiral v Trstu ravnatelj Polič, dirigent g. Anton Neffat na »Prodano nevesto« na Reki, kjer bodo ponovili obe operi dne 10. in 11. t. m.

* Tovarna JOS. REICH sprejema mehko in škropljeno perilo v najlepšo izdelavo, 3

Ako bo slabo vreme

so nam danes v »Zvezdi« na razpolago tudi restavracijski prostori. Na vsak način gremo tedaj tja, čeprav ne bo ravno »Garden-Party« ampak navadna domača zabava, z dobro večerjo, godbo in plesom!

BON ZA VEČERJO DIN 15.—
v predprodaji v kavarni »ZVEZDI«.

* Nova planinska postojanka. Na Kofcah poleg stare planšarske koče, kjer že dolga desetletja kraljuje stari Frone Klemenc, je zgradil g. Miha Primožič iz Pristave lepo novo planinsko kočo. Stavba je lesena, ima v prtilišču prostorno kuhinjo in dve sobi za goste, v 1. nadstropju pet tujskih sob, na podstrešju pa skupno ležišče za 30 oseb. Koča je prav lično opremljena, preskrbljena z vodo in tudi strelodavna na strehi ne manjka. Pred kočo je prostrana terasa, od koder uživaš prekrasen razgled na vse naše gorske velikane od oštaka Triglava pa preko Karavank na vse vrhove Kamniških planin. Oskrboval bo kočo g. Primožič sam, pomagala pa mu bo pridna žena iz znane Matičeve domačije tik pod Kofci. Slavnostna otvoritev nove koče bo v drugi polovici tega meseca.

* Uprava policije v Ljubljani potrebuje 220 ma bukovih drv cepanic, 130 ton premoga kosovca in 30 ton premoga kockovca. Ponudbe je poslati do 5. junija 1957 na pošto v Ljubljani, Surobičeva ul. 5/II.

Starši!

Poslajte svoje otroke
na teniška igrišča Ilirije
ZDRAVJE — KREPOST — RAZVEDRILLO

* Udeležite se avtobusnih izletov, kateri se vrše v Salzkammergut od 26. VI. do 1. VII. dva izleta v Dolomite, prvi od 3. do 8. julija in drugi od 3. do 10. avgusta, avtobusni izlet na svelečno razstavo v Pariz, ki bo od 4. do 18. julija, ter izlet na Češkoslovaško od 24. do 30. julija. Informacije daje in prijave sprejema, Izletna pisarna M. Okorn, Ljubljana, Hotelj Slon, telef. 26-45.

* Preprečenje igredov ob naborih. Policijska uprava je odredila na podlagi čl. 66 in 67 zakona o notranji upravi zara di preprečenja pijačevanja in igredov po vojaških nabornikih: V času, ko trajajo nabori, je lastnik gostilniških obratov prepovedano vsako točenje in prodajanje alkoholnih pijač nabornikom in njihovim spremljevalcem. V tem času je sploh vsakomur prepovedano prodajati nabornikom in njihovim spremljevalcem alkoholne pijače, jih za nje kupovati in nositi. Nabornikom ni dovoljeno nositi s seboj alkoholnih pijač. Prestopki te naredbe se bodo kaznovali po čl. 69 zakona o notranji upravi z globo 10 do 500 Din, ob neplačilu globe v odloženem roku z zaporom od 1 do 10 dni ter z odvzemanjem alkoholnih pijač, ki bi jih nosili naborniki ali njih spremljevalci. Ta naredba velja od 1. do 15. junija ter od 20. do 31. avgusta.

* Putnik v Ljubljani priredi dne 6. junija avtobusni izlet »Dobro. Cena za vožnjo in kosilo v Dobru 95 Din. Rok za prijavo do 4. t. m. Dne 6. junija avtobusni izlet v Trst. Cena za vožnjo in kolektivni poletni list 145 Din. Rok za prijavo do 3. t. m. Dne 13. junija avtobusni izlet v Zupanovo jamo pri Grosupljem. Cena za vožnjo, kosilo in vstop v jamo 48 Din. Rok za prijavo do 11. junija. Od 12. do 14. junija avtobusni izlet v Benetke. Padovo. Trst. Gori in v Postojno. Cena za vožnjo, prehrano, prenočišče, poletni list, vodčiča v Benetkah in vstop v Postojnsko jamo 515 Din. brez vstopa v Postojnsko jamo 495 Din. Rok za prijavo do 8. t. m. Od 19. junija do 3. julija avtobusni izlet na svelečno razstavo v Parizu. Avtobus bo vozil v smeri preko Trsta, Verone, Milana, Lugana, Curia ter se vrata preko Verduna, Frankfurt, Stuttgart, Münchna in Salzburga. Cena za vožnjo, prehrano, prenočišče ter kolektivni poletni list 3485 Din. Rok za prijavo do 20. junija. Od 26. do 29. junija izlet z vlakom v Gorico. Sv. Goro in Trst. Rok za prijavo do 20. t. m. Vse informacije se dobe pri biljetarnicah »Putnika« v Ljubljani.

* Družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani je prejela meseca maja letos od podružnic: Slovenji gradec 2. 900 Din; Novo mesto 2. 729.25 Din; Trzin 445 Din; Ribnica na Pohorju 114 Din; Šiška 2. 336 D'n; Sempeter-ka žen. podružnica Ljubljana 930.75 Din; Semp. m. 930.75 Din; za sklad Toma Zupana: podružnica Kranj 100 Din; pod. ž. Šiška 256 D'n; za sklad Ivana Vrhovnika: Semp. ž. podr. Ljubljana 1.500 Din; razni prispevki pa so od: Zveze slov zadrug 50 Din; mestna hranilnica Novo mesto 100 Din. hranil. in pos. konzorcij drž. uslužbencev 300 D'n; Jugosloven-ka banka 100 Din; mestna hranilnica Kranj 200 Din; volilo pck. Tomazja Einspielerja 1.500 Din; Milka Erjavčeva 100 Din; I. Klemenc 200 Din; A. Potočnik 400 Din; De Reggi 190 Din; I. Rozman 90 Din; J. Zupančič 100 Din; Iv. Lamut 150 Din; neimenovani 100 Din. skupaj 15.815.75

Povsod zelo priljubljene.

* Število maturantov in maturantk v vsej državi. Ko beograjski list naznanja da so srednje šole v prestolnici v ponedeljek zaključile redni pouk, objavljajo tudi statistiko maturantov in maturantk v vsej državi. Letos je v vseh 8 razredih gimnazij 2.313 dijakov in 1.101 dijakini, vseh skupaj 3.414 Maturant se po banovinah dele takole: Beograd 210 maturantov in 129 maturantk, savska banovina 632 maturantov in 297 maturantk, dravska banovina 381 maturantov in 149 maturantk, drinska banovina 180 maturantov in 162 maturantk, dunavska 382 maturantov in 176 maturantk, moravska banovina 88 maturantov in 138 maturantk, vardarska banovina 142 maturantov in 63 maturantk, zetska banovina 243 maturantov in 51 maturantk, primorska banovina 125 maturantov in 52 maturantk, vrbska banovina 48 maturantov in 25 maturantk. Število maturantov in maturantk se letos spet zvišalo. V vseh privatnih gimnazijah je 137 maturantov in 35 maturantk, v samouravnih gimnazijah pa je bilo samo 23 dijakinj.

* V teku enodnevnega obiska na ljubljanskem veselemu bode komaj, in še to le površno, mogli razgledati vse praktične novosti in zanimivosti, s katerimi je prenapolnjeno razstavišče. Zato si namesto 10 dinarske vstopnice za enkratni obisk nabavite raje veselejsko legimitacijo, ki stane samo din 25. pa vam omogoča 10 dnevni obiskov na razstavnem in 10 večernih na veselilnem prostoru, skupaj torej 20 obiskov.

Iz Ljubljane

* Spred koncerta umetnih in narodnih pesmi, ki ga izvaja Prelovčev pevski kvintet (Gostiša, Drašler, Rakovec, Lupša in Delbak) obsega naslednje točke: 1. Foerster: Gorenji smo, 2. Juvanec: Slovenska zemlja, 3. Hajdrih: Luna sije, 4. Prelovec: Sedem si rož porazala mi, 5. Prelovec: Nageljček na oknu, 6. Pavčič: Pred durmi, Lavovje: Serešana. Poje Gostiša Alojzij, 7. Prelovec: Mrzeta je zunaj trda noč, Prelovec: Ti si urce zamudila, Poje Lupša Frederik: 8. Hacc: Uvelo lišče, Hacc: Arja Frana iz opere »Adel in Marac«, Poje Rakovec Ladislav, 9. Prelovec: »Fantje zgodaj vstajajte«, »Bom šumtara vzejal, 10. Dev: »Sneti ptičke pojoc, 11. Marolt: »Pisemec«, »Kaj b' jaz letil dauc, 12. Bučar: Venček narodnih. Pri klavirju: Zupančič Darko. Koncert bo 4. t. m. ob 20. uri v franciški dvorani ob 5. vstopnice po 15, 10, 8, 6 in 3 din v prodaji v knjižarni Glasbene Matice. Isolam se dobi tudi tiskani epred. Občinstvo opozarjamo na ta koncert.

* — Nev grob. V epločni botaničariji je umrl g. Ivan Ručigaj. Vzornega družinskega glavarja bodo jutri ob 17. opremili k večnemu počitku. Blag mu spomin, žalostnim našim iskreno sožalje!
* — V smrtnici za pok. gospo Marijo Gospič je bilo pomoloma objavljeno, da bo pogreb ob 5. uri. Pogreb bo na danes ob pol 5. uri, kar s tem popravljamo.
* — Vprizoritve spevegr »Na Trški gorici« v Zg. Šiški, na rojstnem domu prvega slovenskega pesnika Valentina Vodnika, kjer deluje prosvetno društvo pod njegovim imenom, je poslalo zadnji čas jako živahno. Iz dvorane se čuje sleherni večer lepo ubrano petje in godba, to so vaje za predstoječo vprizoritve. V vsej Šiški in okolici vlada veliko zanimanje za domačo spevoigr, ki je bila na Šentjakobskem odru že osemnajskrat. Režijo vodi sama avtorica ga, Melka Bučarjeva, petje in godbo pa nadebudni društveni odbor in pevovodja g. J. Žimond. Predstava bo v nedeljo ob 20. na prostem pri »Kamnitni mizi«. Ker je vsebina igre že sama na sebi jako zanimiva bo vprizoritve izpomzantna, ker bodo nastopili najboljši igralci ter močan moški in mešani zbor z orkestrom.

Lépo, medlo se lesketa-
jočo kožo po solnčenju
napravi TSOCHAMBA FIL.
Drogerija Gregorič d. z. o. z.
Ljubljana, Prešernova 5.

* — Proslava »sv. Konstantina« patro-
na naših železnicev, bo v četrtek 3. junija. Oficielni del bo ob 10.30 v glasbeni dvorani »Sloge« — Ljubljanski dvor, neoficielni del pa kot »zabavni sestanek ob Sorci« v kopalnici Gorenja vas-Reteče ob sodelovanju godbe »Sloge«. Vsi železnicevci in njih rodbinski člani, ki imajo železniške legitimacije, imajo pri vseh vlakih in iz vseh smeri prost prevoz, ostali (nezeleznicevci) plačajo polovično vozniščino, za kar kupijo pri odhodu cel vozni listek, ki velja za brezplačen povratek. Dne 3. junija bo vozil do postajališča Gorenja vas-Reteče izredni vlak z odhodom iz Ljubljane ob 14. Iz Gorenje vasi-Reteče se bo vračal ob 20.25. Udeleženci, nezeleznicevci, ki se bodo poslužili rednih vlakov, morajo imeti poleg vozne karte še obrazec K 13, ki se za povratek žigosa na postajališču Gorenja vas-Reteče. Udeleženci, ki se bodo vozili s posebnim vlakom tje in nazaj, ne potrebujejo tega obrazca. Za zabavo bo dobro preskrbljeno, Vstopnine ni. Ugodna prilika za kopanje v topli Sori. K obilni udeležbi vabi oblastni odbor Udruženja jugoslovenskih narodnih železnicev in brodarjev.

* — Garden-party in kazinski vrt pomeni senzacijo za Ljubljano. Priljubljena vrtna slavnost bo otvorila danes vrt restavracije Zvezde. Na vrtu se bodo ohladili ljubljancini že od danes dalje ob dobri kapljici in točni postrežbi. Uprava restavracije bo poskrbela za marsikaj, česar do danes še ni izdala. Edino, kar smo izvedeli, je, da bodo točili na vrtu prvovrstna vina in stalno sveže pivce. Poleg tega pa bo imenitna kuharica skrbela za pristna domača in cenena jedila. Gospodinjam se malo ljubi poleti kuhati, zato se bomo navadili preživljati tople večere na vrtu restavracije Zvezde. Brhke dečke bodo postregle vsakogar in vse enako hitro in točno. Pa če jih bo premalo, pridejo nove in nove streljajke, ki kljub svoji spretnosti in umrtosti ne bodo vplivale na kako zvišanje cen. Kakor je geslo kavarne Zvezde: »Vse za gostac«, tako bo isto geslo veljalo od danes dalje za restavracijski vrt. Navadili se bomo reči: »Na kazinskem vrtu me dobiš, ali pa: »Ne iščite ga po vsej Ljubljani: na kazinskem vrtu sedi in si ohlaja grlo!« Torej na svidenje na kazinskem vrtu.

* — Tudi našim žlancem nismo poslali posebnih vabil za Garten-Party, in jih prosimo, da teje polji, da se gotovo udeležijo, a svojimi znanci ali pa same jutrišnje, naše priveditve na restavracijskem vrtu »Zvezde«. Začetek ob 19. Pododbor društva »Knežinja Zorkac«.

* — Društvo absolventov drž. dvorazrednih trgovskih šol ima v nedeljo 6. t. m. ob 9. dopoldne v restavraciji Zvezdi svoj šestli redni občni zbor. Udeležba je za vsakega člana dolžna. Popoldne pa priredimo izlet na Fužine in prikačujemo, da se boste tudi tega udeležili v letem številu. Odbor.

* — Slovensko zdravniško društvo priredi 11. znanstveni sestanek v petek 4. t. m. ob 18. v predavalnici internege oddelka Obče državne bolnišnice v Ljubljani; s predavnanjem g. docenta dr. Ladislava Klinca o presnovi aminovih kislin. Vabljeni vsi gg. zdravniki in medicinski!

* — JNAK »Edinstvo«. Odborova seja bo v četrtek 3. t. m. ob 11. istega dne zvečer bo zadnji redni plemum letnega semestra. Odbor.

* — JNAD, Jadran, Drevj ob 20. seja plenarnega odbora. Točnost! Tajnik I.

* — Kaljenje nočnega miru je že zelo starinski naslov vsakoletnih pritožb meščanov v mirnih mestih, ki si nikakor ne želijo prestopanja hrupa in ropota zgolj za ceno pridvaka »vselemstno«. V Ljubljani odpiramo na poletje okna, da se sobane vsaj nekoliko nadihajo blažilnega hladu. In prav vsi bi morali biti ponoči obzirni, da si vzajemno ne bi rušili nočnega pokoja. Seveda se v Ljubljani ne da odpraviti ropot tramvaja, pa če je še tako hudo studencom in gospodičinam, ki razvnetih živcem Studirajo za izpit. Lahko pa bi bili obzirni vsi oni, ki proti jutru s konjskimi zapregami divjajo iz periferije v mesto in tirajo svoja kljuseta, kakor da se vozi sam Elija, ne pa prisojenjem mesarček ali mlekarček. A tam gori okrog šišenske cerkve se ponoči oglašajo »vasovalci.« Jako redni so. V noči od sobote na nedeljo je pa bilo njegovega tuljenja s harmoniko vred odločno preveč. Ljudje so ogorčeni, Toda, kaj je to ponočniokom mar! Saj, če bi vsi ti imeli kaj poštene zavesti, da se ljudem ne sme krasti nočni počitek, bi mirovali. A tako —

* — Po veliki raciji na vagabunde in krošnjarje. Od nedelje do ponedeljka je ljubljanska policija priredila obsežno racijo, da preišče in prečisti predvsem vrste ilegalnih krošnjarjev in drugih iskalcev priložnostnega zaslužka, ki se zadnje čase v zmerom večjem številu gibljejo po Ljubljani, obenem pa, da se ogleda tudi za raznimi starimi znanci kriminalnega oddelka in policijskih zaporov, ki jih oblast na vsako toliko izžene preko mestne meje, a se zmerom iznova vračajo v mesto. Policijski organi so iz mesta in iz sumljivih zbirališč na periferiji privedli v zapore okrog 50 aretirancev, med njimi največ siromašnih krošnjarjev iz Boane in iz drugih južnih pokrajin, ki se bavijo s pro-

KINO
TEL. 21-24
MATICA
Veliki francoski slager po istoimenskem gledališkem komadu Henryja Bernsteina
VIHOR
Charles Boyer — poznan iz filma »Mayerling«, Gaby Barlay

TEL. 27-30
SLOGA
Velika ljubavna zgodba
SEVER VABI
Rochelle Hudson Robert Ke

TEL. 22-21
UNION
Samo dva dni!
Krasen film o globoki ljubezni slavne žene
MARKIZA POMPADUR
Käthe Nagy, Willy Eichberger, Leo Slezak
Najnovejši žurnali — dosedaj najboljši posnetki katastrofe »Hindenburg« itd.

Predstave danes ob 19.15 in 21.15 uri. — Obenem znižane cene v Matici in Unionu na din 2.50, 4.50, 6.50, 8.— in 10.—, v Slogi pa din 2.50, 4.50, 6.50 in 9.—.

dajo drobnega blaga od človeka do človeka. Največ je bilo med njimi takih, ki za krošnjarjenje sploh niso imeli dovolinice. Taksa za krošnjarsko koncesijo velja sicer samo 100 din, davki, ki jih davčna uprava zaračunava po svojih, preprostemu razumu pogostokrat težko pojmljivih računih, pa lahko znesejo vsote, ki jih krošnjari niti v dobri sezoni ne zmore. Dokumenti nekaterih so bili že zlavnaj izveljave ali izstavljeni na čisto druga imena, mnogi izmed njih pa so se ukvarjali tudi s prodajo tihotapljenega in prepovedanega blaga. Poleg krošnjarjev pa je prišlo policiji v roke tudi večje število poklicnih vagabundov z juga, ki so menda pred leti prišli k nam z namenom, da si poiščejo poštenega zaslužka, a so se nazadnje odločili rajši za lažji, cenejši način. Tako so aretirali skupino Bosancev, ki je čez dan bivakirala pod kakšnim kozolcem ali v šupi na Ljubljanskem polju, ponoči pa se je razhajala po nedovoljenih opravkih. Na dveh izmed njih so našli čisto nove vojaške bluže in hlače, ki izvirajo brez dvoma iz tativne v kakšnem vojaškem skladišču.

Novo tvorniško skladišče
ANGLESKIH - SKOTSKIH BLAGOV
išče okrajne in mestne zastopnike za vsa država, Prodaja na obroke in za gotovino. — Pisemne ponudbe pošljite na Oglasi Zavod »Fama«, Beograd, Poštanski fah 493 pod »Stamtex«.

* — Še o pobiranju smeti v predmestjih in o nekaterih drugih rečeh. Pred dnevi je »Jutro« objavilo dopis, v katerem so davkoplačevalci v inkorporiranega ozemlja prosili mestno občino, naj uredi pobiranje smeti in odpadkov tudi po ulicah, ki so šele v inkorporaciji prišle k mestu, če se že smatra za upravičeno, da izdaja stroge ukrepe o higieni in snagi v predmestjih. Noticia je imela ta uspeh, da bo mestna občina 5. t. m. v

Dolenjske Toplice

železniška postaja Straža-Toplice pri Novem mestu. Radioaktivno termalno kopalnišče. Slajni uspehi pri zdravljenju revmatizma, sklepov in mišic, boleznih živčnega sistema, ženskih boleznih, raznih težav v dobi mene, organičnih motenj srca in krvnega obtoka, raznih poškodb, zlomljenih kosti itd. Predsezonske cene do 15. junija: 10 dni Din 600.—, 20 dni Din 1.100.—, Polovična vožnja. Pojaski daje uprava.

NOVA UPRAVA.

resno pričela na svoje stroške pobirati smeti tudi po inkorporiranem ozemlju, kakor je to delala doslej v mestu. Sluga z mestnega magistrata je popisal številke hiš, ki so že doslej na lastne stroške dajale odvažati smeti po zasebnem vozniku, in kakor kažejo vsa znamenja, bo tudi mestna občina pošljala svojega smetarja samo na vrata

Vremenska poročila

Dozdevno vreme v juniju po stoletnem koledarju

S. 2. Marcellin	del. oblačno, hladneje
Zadnji krajec ob 6.24.	
Č. 3. Klotilda	nestanovitno, morda dež
P. 4. Frančišek	hladen dež, malo sonca
S. 5. Bonifacij	deževno, hladneje
N. 6. Norbert	sončno, ponekod dež
P. 7. Robert	sončno, krajevni dež
T. 8. Medard	sončno, ponekod dež
S. 9. Primož	lepo, sončno
Maj ob 21.43.	
C. 10. Marjeta	lepo, sončno
P. 11. Barnaba	soparno
S. 12. Janez F.	soparno, krajovni dež
N. 13. Anton P.	soparno, ponekod dež
P. 14. Bazilij	soparno, morda dež
T. 15. Vid	soparno, kraj. nevihte

Poročilo Meteorološkega zavoda na univerzi 1. junija
Ljubljana 7. 762.6, 19.4, 66, SW1, 4. —, —; Maribor 7. 761.7, 15.0, 80, W1, 10, —, —; Zagreb 7. 762.7, 17.0, 70, W1, 5, —, —; Beograd 7. 763.8, 18.0, 70, ESE2, 3, —, —; Sarajevo 7. 766.4, 11.0, 60, O, 6, —, —; Skopje 7. 767.1, 16.0, 80, O, 2, —, —; Kumbor 7. 764.6, 19.0, 80, E2, 5, —, —; Split 7. 764.8, 21.0, 60, ESE1, 7, —, —; Rab 7. 762.3, 23.0, 30, S3, 10, —, —; Temperature: Ljubljana 25.0, 16.0; Maribor 24.0, 13.0; Zagreb 26.0, 14.0; Beograd 25.0, 12.0; Sarajevo 21.0, 6.0; Skopje 24.0, 14.0; Kumbor —, 16.0; Split 28.0, 17.0; Rab —, 16.0.

teh hiš. Tak postopek pa se nam bo zdel precej neumesten, da ne rečemo krivičen, saj vsi plačujemo enake davke in ni treba delati nobenih izjem. Prav bi bilo, da bi se voz občinskega smetarja ob sobotah popoldne tudi v predmestjih ustavljal pred vsako hišo, kjer bo pripravljen zalog s smetmi. Pa ko že govorimo o davkih in pravicah naj dodamo še, da bi se enake pravice našale tudi na davčno olajšavo za posestnike novih hiš na inkorporiranem ozemlju. Z ureditvijo Velike Ljubljane smo vsi skupaj postali meščani, a posestniki novih hiš s prikličene periferije so kljub temu ostali občani drugega reda. Za tiste, ki so si zgradili nove domove v nekdanji ljubljanski občini in ki si jih grade v sedanji Veliki Ljubljani velja davčna olajšava za 30 let za tiste izmed finančno najbogatšjih, ki so zidali se v nekdanjih okoljskih, kdaj prikličnih občinah, pa samo 10 let. To krivico bi morala že iz lastne pobude popraviti tista oblast, ki je inkorporacijo predlagala, in tista, ki jo je izvedla in potrdila. Ker sta ti dve oblasti enotno davčno povzročanje že uveljavili, naj bi hkrati izvedli tudi enotno davčno olajšavo.

Iz Celja

Učiteljsko zborovanje. Sresko učiteljsko društvo JUU v Celju bo zborovalo v soboto 5. 1. m. s pričetkom ob 9. do popoldne v mestni narodni šoli v Celju. Na dnevnem redu je tudi predavanje književnice učiteljice gđe. Ruže Lucije Petelinove iz St. Jurja ob juž. žel. »O vzgojnem vplivu umetnosti«.

Sostanovalec je ukradel 18.000 din. V začetku maja je prišel k neki gospe Pred grofijo 17-letni dijak Josip M. iz Vinice pri Ormožju in najel pri njej sobo z vso opremo. Dejal ji je, da je pri nekem odvetniku v Celju v službi, kar pa ni odgovarjalo resnici. Simuliral je, da hodí zjutraj v službo, in se je popoldne vračal. V ponedeljek dopoldne pa je ostal doma in se je okrog 10. zaklenil v sobo, v kateri je slanoval s tremi drugimi moškimi. Ključavnico je zamaknil s papirjem. Vlonil je v kovček, v katerem se imel njegov sostanovalec, kleparski pomočnik Alojz A. Shranjenc svoje prihranke v znesku 18.000 Din. A. je nameraval za znesek drugi dan na pošti Josip M. si je prisvojil ves denar, pustil svoj kovček pri gospodinjici in izginil, ne da bi bil gospodinjici plačal hrano in stanovanje. Oškodovanec je šel zvečer opaziti tatvino. Policija je izdala za storilec tiratila.

KINO METROPOL, prinaša danes ob 16.15, 18.15 in 20.30 »INTERMEZZO«.

Maribora

Vojni minister preko Maribora. Z večeršnjim jutranjim brz-vlakom se je vrnil iz Čehoslovaške preko Maribora v Beograd naš vojni minister general Ljubomir Marić s soprogom gospo Ljubico in svojim spremstvom. Kot zastopnik mariborske garnizije sta bila ob prihodu vlaka na kolodvoru podkopovnik Juraj Čorčič in kapetan Pušelj.

Kulturno delo Ljudske univerze. V ponedeljek zvečer je bil v prostorih Ljudske univerze 16. redni občinski zbor Ljudske univerze. Poročali so o lanskoletnem kulturnem delovanju predsednik inž. Kukovec, tajnik prof. Bizjak in blagajnik g. Matelič. V predletki sezoni je priredila Ljudska univerza skupno 60 večerov, in sicer 50 predavanj, 9 kulturno filmskih predavanj ter eno mladinsko prireditev. Predavanja je obiskalo 8635 poslušalcev, tako da pride na vsako prireditev povprečno 143 poslušalcev. Denarno stanje izkazuje 41.440 din. Pri volitvah so bili izvoljeni inž. Kukovec predsednik, prelat dr. Kovačič podpredsednik, prof. dr. Dolar predsednik, prof. dr. Bunc tajnik, prof. dr. Crnek tajnikov namestnik, Matelič, blagajnik, prof. Kos blagajnikov namestnik, Odborniki: ga. Maistrova, dr. Kukovec, dr. Travner, ravnatelj Vrabl, prof. Bizjak, prof. Rihter, ravnatelj dr. Tominec, prof. Družičič ter nadzornik Senkovič. Preglednika računov sta dr. Poljanec in dr. Rapotec.

Spored današnjega koncerta »Dravec v unisoni dvoranji bo obsegal moške zore ter samospeve in zore z orkestrom in harfo.

Važna pridobitev mariborske gasilске čete je velik tank, v katerega je moglo v dveh in pol minutah spraviti 3000 l vode in ki pride v poštev zlasti preko zime v krajih, kjer ni razpoložljive vode, oziroma kjer je voda poledenela. Mariborska gasilska četa je izdelala tank v lastni režiji in sicer na ogrodju turbinke »Steyer«. S količino 3000 l vode je moglo pogasiti požar, ki zajema navadno hišo. V ponedeljek 31. maja zvečer je bila na koncu Betnavke ceste preizkušnja novega tanka, ki so ga tečno v 2 in pol minutah napolnili z vodo. Preizkušnja je v smislu ugotovitev posebne komisije dobro uspela.

Umrja je v tukajšnji porodnišnici v 60. letu starosti zaebnikova soproga Franciška Meškova.

V Mariboru so dedili. Mečno poglavarstvo razglasa: Frischer Jožef (morda Frischer, Frischer ali Fischer, iz Maribora je umrl v Ameriki in bi bilo potrebno najti njegovo dediče. Baje se nahaja v Mariboru ali bližnji okolici njegova sestra Marja. Sorodniki naj se javijo ustmeno ali pisмено v konskripcijskem uradu mestnega poglavarstva do 10. t. m.

Popisovalni urad se seli. Konskripcijski oddelček mestnega poglavarstva se danes in jutri seli iz dosedanjih prostorov na Slomškovem trgu 11, pritličje levo, v nove prostore na Slomškovem trgu 6, I. nadstropje. Zaradi selitve bodo v oddelku poslovali le v najnujnejših zadevah.

Pasja steklina. Mestno poglavarstvo razglasa: V sredo 26. maja je poginil na steklini pri konjaču v Dogašah pes, žolt, kcaast, 50 cm visok, 12 let star, last g. Blaža Gelmana iz Tržaške ceste 67. Pes je ugriznil konjačevega hlepa. Če pa je ugriznil še druge osebe, do sedaj ni znano in se pozivajo vsi, ki bi za tak slučaj vedeli, da to prijavijo takoj mestnemu vet. uradu v mestni klavnici. Ravnotako se pozivajo vsi, ki bi vedeli, da je dotični pes pogrizel druge pse, da to prijavijo. Občinstvo se opozarja, da bo konjač lovil nezavarovane pse, ki se usmrtilo brez izjeme in se opozarja na razglas mestnega poglavarstva glede pasje stekline iz strogega pasjega zapora.

Rupnik je vse priznal. Zloglasni ponarejevalec Franc Rupnik je pri zaslišanju na policijski priznal, da je nameraval ponarediti denar in da mu je preskrbel kemikalije 42-letni Vekoslav P. iz Počrežja, ki je tudi priznal svojo sodelovanje z izpovedbo da je v to svrhu izdal 2000 din. Ponarejenje denarja je nameraval Rupnik izvršiti na nekem posestvu pri Slovenski Bistrici.

Gospodarstvo

Izvoz železne rude iz državnih rudnikov

Od znatno naraslih cen pri izvozu so imeli korist samo zakupniki

Železarska industrija po vsem svetu je lani in letos v zvezi z oživitvenjem svetovske delavnosti zlasti pa v zvezi z rastočim oboževanjem zavzela nepričakovan razmah. Velika evropska železarska podjetja danes navzile izkoriščanju poine kapacitete ne morejo izvršiti vseh naročil. V zvezi z rastočo produkcijo železa pa je nastopilo veliko povpraševanje po železni rudi; in so danes železarska podjetja, zlasti v Srednji in Zapadni Evropi v velikih skrbah za dobavo dovoljnih količin železne rude. Pred leti, ko je bila potrošnja železne rude zaradi krize majhna, ni mogli izvažati naše rude navzile odlični kakovosti. Pogosto se je čulo, da železna ruda iz naših rudnikov ne ustreza potrebam železarn, kar so očitno spravili v svet konkurenčni rudniki. Danes pa se za to našo rudo iz Varesa in Ljubije kar pulijo. L. 1933 je ves naš izvoz železne rude znašal komaj 24.000 ton, že predlanskim pa se je dvignil na 180.000 ton, lani na 313.000 ton, letos pa bo gotovo prekoračil 400.000 ton. Dolej je našo železno rudo kupovala predvsem Madžarska, v manjši meri sta kupovali to rudo tudi Rumunija in Čehoslovaška. Lani je šlo v Madžarsko okrog 62% vsega izvoza, v Rumunijo 28% in v Čehoslovaško 10%. Izvažajo torej predvsem v klirnske države, čeprav je danes železna ruda na svetovnem trgu kupijski predmet, ki se lahko v vsaki količini proda po ugodni ceni za svobodne devize. Znatni izvoz v Madžarsko je vrhu tega povzročil da so nam hudo narasle zamrznjene terjatve iz tej državi, in smo morali potem iz Madžarske povečati izvoz industrijskih izdelkov, da smo prišli do denarja. To rudo na bi lahko dobro prodali drugam za svobodne devize. Kakor poročajo sedaj iz Beograda, obstaja namera, da se prepove izvoz železne rude proti plačilu v klirnu.

V zadnjem času se je povpraševanje po železni rudi še povečalo. Anglija je odkupila velik del švedske in norveške produkcije, španski rudniki v Bilbau pa ne obračunajo zaradi državljanske vojne. Veliko je zlasti povpraševanje od strani Čehoslovaške in Rumunije. Skoro vse države so izvoz železne rude kontingentirale, da zagotavljajo

potrebne količine domačim železarnam. Eden svobodni trg je se Jugoslavija. Čehoslovaška se zlasti živo interesira za našo železno rudo in bi jo kupila 200.000 ton, Madžari zahtevajo približno enako količino. Nemci pa še ved. Nemski interesi se mudijo v naši državi in iščejo primerne terene za eksploatacijo železne rude, ki jo imamo pri nas v izobilju.

Cena, ki jo plačajo iznozemne železarne, je danes mnogo višja, nego je bila pred leti in se še stalno dviga. Navzile temu pa naša država, ki je lastnica železnih rudnikov v Varesu in Ljubiji, nima od naraslih cen ekoro nikakih koristi. Država eksploataira te železne rudnike sicer v lastni režiji, vendar ti državni rudniki ne prodajajo rude neposredno iznozemnim kupcem temveč so vsu produkcijo dali v zakup. Zakupei imajo v resnici monopol za prodajo te dragocene surovine iz naših državnih rudnikov. Najhuje pa je to, da zakupei ne dobe le največje od prodanih količin, temveč imajo v zakupu in plačajo izvozeno rudo državi odnosno državnim rudnikom po nizkih cenah, ki so veljale pred dvema letoma v času, ko so bile svetovne cene najnižje. Na ta način gre ogromni dobiček zaradi znatnega povziranja cen v žepu teh zakupei in ne morda v korist države, ki je lastnica rudnikov. Okolnosti, da je prodaja ruda v zakup, je tudi pripisati, da je šla železna ruda v zadnjih letih, kakor rečeno, predvsem v Madžarsko, ne glede na interese našega plačilnega prometa z inozemstvom. Zakupei se zaradi eigrnega dobička niso nič trudili, da bi rudo prodali drugam. Da tem zakupecem omogoči vnovčenje zamrznjenih terjatev je morala država v Madžarski drago kupovati različne industrijske proizvode.

Kakor poročajo iz Beograda, bo 30. junija potekla zakupna pogodba med našimi državnimi rudniki in beograjsko tvrdko A. E. Kosović & Comp., ki ima sedaj izključno pravico prodajati to rudo v inozemstvo. Prodala ruda ne bo več dana nikomur v zakup in bodo državni rudniki otelej sami izvažali rudo v inozemstvo, obenem pa bo izdana prepoved izvoza proti pračilu v klirnu.

Zaposlenost v posameznih gospodarskih panogah

V tekstilni in oblačilni industriji je v Sloveniji zaposlenih že preko 20.000 delavcev in delavk

Okrožni urad za zavarovanje delavcev v Ljubljani je sestavljal statistiko o gibanju števila zavarovancev v posameznih panogah v mesecu aprilu. Kakor smo že poročali, se je v tem mesecu skupno število zavarovancev v primeri s prejšnjim mesecem povečalo za 2939. To povečanje števila zavarovancev je skoro izključno sezonskega značaja in je v zvezi s pomladnim oživitvenjem gradbene delavnosti. Pri gradnjah nad zemljo se je število zavarovancev povečalo za 2014, v industriji gradbenega materiala za 670 in pri gradnji cest, železnic in vodnih zgradb za 158. Povečanje za 202 zavarovance beležil nadalje papirna industrija in za 121 zavarovance kovinska industrija. Zmanjšalo pa se je število zavarovancev v gozdno-žagarski industriji za 343, v čevljarški industriji za 107 ter v živinski industriji za 97.

Razvoj v poslednjih letih

V primeri z lanskim aprilom smo imeli letos v aprilu za 6254 zavarovancev več. Od tega povečanja odpade največji del na tekstilno industrijo, kjer je bilo v aprilu že 15.633 zaposlenih delavcev in nameščenec, to je za 1711 (za 12,3%) več nego lani v aprilu in za 5785 (za 59%) več nego pred štirimi leti. Tu je še omeniti oblačilno industrijo, kjer je bilo v aprilu 5099 zavarovancev, to je za 370 več nego lani in

za 823 več nego pred tremi leti. Skupaj je sedaj v tekstilni in oblačilni industriji 20.886 zavarovancev, to je skoro ena tretjina vseh zavarovancev v dravski banovini. Pred tremi leti je bilo v teh strokah 4090 zavarovancev manj.

Tudi v gradbeni stroki je letos precej večja zaposlenost. Pri gradnjah nad zemljo, pri gradnji cest, železnic in vodnih zgradb ter v industriji gradbenega materiala je bilo letos v aprilu 12.330 zavarovancev, to je 1550 več nego lani in 4750 (62%) več nego pred dvema letoma, ko je gradbena delavnost zabeležila najmanjši obseg.

V kovinski industriji smo imeli v aprilu 7270 zavarovancev, to je za 516 več nego pred enim letom in za 1053 več nego pred dvema letoma. V gozdno žagarski industriji je bilo letos 640 zavarovancev več, v industriji za predelovanje lesa pa za 386 zavarovancev več; skupaj smo imeli v gozdno-žagarski industriji in v industriji za predelovanje lesa 10.240 zavarovancev, za 1026 več nego v lanskem marcu ko je zaposlenost v lesni stroki dosegla najnižje stanje. V čevljarški industriji je bilo v aprilu le 88 zavarovancev več nego lani, v usnjarski pa 434. Sedaj je v čevljarški industriji 2957 zavarovancev, v usnjarski pa 2124.

Pretežni del novih vlog absorbirajo državni zavodi

Vloge pri bankah in hranilnicah so prekoračile 11 milijard

Po podatkih študijskega oddelka Narodne banke so znašale 1. aprila hranilne vloge pri vseh bankah in hranilnicah v naši državi 11.238 milijonov din, to je 247 milijonov več nego 1. marca. S tem so hranilne vloge v naši državi po dolgi vrsti let prvič prekoračile mejo 11 milijard. V primeri z lanskim 1. aprilom znaša povečanje 878 milijonov, v primeri s predlanskim 1. aprilom pa 940 milijonov. Največji del prirastka v primeri z lanskim letom odpade na državne denarne zavode, kakor je to razvidno iz naslednje primetjave (v milijonih din):

drž. zavodi hranilnice banke	1. IV. 1936	2308	1933	6119
	1. IV. 1937	2856	2122	6260
razlika		+ 548	+ 189	+ 141

Od enoletnega prirastka vlog v višini 878 milijonov din odpade torej nič manj nego 548 milijonov ali 63% na državne zavode in le 27% na vse ostale denarne zavode. V teku enega leta so pri državnih zavodih narasle hranilne vloge za 24%, pri hranilnicah za 10%, pri privatnih bankah pa le za nekaj več nego 2%. V teh številkah se zrcali velika konkurenca, ki jo delajo državni zavodi tako samoupravnim hranilnicam kakor tudi privatnim bankam pri zbiranju hranilnih vlog. Razmerje se je šele letos zaradi vračajočega se zaupanja v hranilnice in banke nekoliko zboljšalo v korist hranilnicam in privatnim bankam. Od 1. marca do 1. aprila so, kakor rečeno, narasle vse hranilne vloge za 247 milijonov. Od tega prirastka odpade na državne zavode 92 milijonov ali 37%, na hranilnice 47 milijonov ali 19% in na privatne banke 108 milijonov ali 44%.

Fordova bilanca

Bilanca ameriške »Ford Motor Company« kaže za leto 1936, znatno povečanje dobička. Leto 1932, je bilanca zaradi znatnih odpisov izkazala izgubo v višini 70,3 milijona dolarjev; naslednje leto je znašala izguba 3,5 milijona dolarjev, leta 1934. je bil zopet zabeležen dobiček 6,9 milijona dolarjev, predlanskim dobiček 3,6 milijona dolarjev, lani pa se je dobiček povečal na 26,4 milijona dolarjev (1280 milijonov din). Pri teh zneskih pa je že odbita eventualna dividenda, ki pa se ne ob-

javlja, ker so vse delnice v rokah Henryja Forda, njegove žene in sina Edsela B. Forda. Nepremičnine in produkcijske naprave so v bilanci vnesene z vsoto 242 milijonov dolarjev, zaloge z vsoto 95 milijonov, medtem ko znašajo blagajniška sredstva in naložbe nič manj nego 378 milijonov dolarjev. Delniška glavnica znaša le 17 milijonov dolarjev, rezerve 18 milijonov, nabrani neizplačani dobiček pa 603 milijone dolarjev; skupaj torej izkazana lastna sredstva 638 milijonov dolarjev (31 milijard dinarjev). Premoženo družbe pa je v resnici še mnogo večje glede na okolnost, da so produkcijske naprave v veliki meri odpisane. Obveznosti družbe so izkazane v višini 80 milijonov dolarjev, kar je majhen znesek v primeri z ogromnimi likvidnimi sredstvi 378 milijonov dolarjev.

Gospodarske vesti

Ogromen promet v sušaški lukji. Po poročilih s Sušaka, se je v tamošnji lukji promet v zadnjem času zelo povečal, zlasti je narasel promet z lesom, žitom, premogom in rudami. Polovno se je v maju dogodilo, da so morale ladje več dni pred lukjo čakati na krcanje, ker ni več prostora v tesni lukji. Zaradi tega je prišlo med delavsko organizacijo in delodajalci do pogajanj zaradi uvedbe dela v dveh posadnih, da bi se na ta način promet pospešil. Prišlo je do sporazuma in se od 21. maja vrši delo v lukji od 6. do 14. in od 16. do 24. ure. Pri tem delo delavci, ki pridejo zjutraj na delo za čas od 6. do 8. ure, in delavci, ki delajo zvečer, za čas od 22. do 24. ure 50% delo na mežlo, ki je določena s kolektivno pogodbo od 13. marca. Delo v dveh posadnih se bo vršilo toliko časa, dokler bo to zahteval narski promet.

Jugoslovenska družba Schicht — Lever zvišuje glavnico. Jugoslovenska d. d. Schicht — Lever povzbuje svojo delniško glavnico od 20 na 30 milijonov din. Družba je bila ustanovljena leta 1921, kot Jugoslovenska Georg Schicht d. d. in delniško glavnico 6 milijonov din. Leta 1928, je zaradi fuzije s Prvo Osješko tvornico mila zvišala glavnico na 8 milijonov, leta 1931, pa zaradi prevzema jugoslovenskih obratov angleške družbe Lever Brothers Ltd (Port Sunlight) na 20 milijonov din, pri čemer je spremenila naziv firme v Jugosol. d. d. Schicht — Lever. Družba spada v koncent. čehoslovaške tvrdke Schicht (Usti n. L.), ki je v temnem sodelovanju z angleško družbo Lever Brothers. Nova sredstva iz povisane glavnice bo družba uporabila za

nakup izključne pravice na zaščiteni znamke »Jelen«, »Apolo«, »Ženska hvala«, »Radion«, »Eminol«, »Eliad« in »Sarg-Olivac«, ki so last firme Lever Broth in nizozemske firme Jurgena.

Povziranje glavnice. »Jelica«, d. d. za električna in industrijska podjetja v Čačku, ki ima električne centrale v Čačku, Kragujevcu in Jagodini in spada v interesno sfero družbe Oesterreichische Industriestrickerei A. G., je zvišala svojo delniško glavnico od dosedanjih 5 na 25 milijonov din.

Obveznice 7% stabilizacijskega posojila iz leta 1931. Lastniki obveznic 7% stabilizacijskega posojila kraljevine Jugoslavije iz leta 1931 (jugoslovenske transe), ki so izročili svoje obveznice glavnim podružnicam Državne hipotekarne banke v Ljubljani zaradi perforiranja z označbo »Plačiljivo v dinarjih«, se obveščajo, da so obveznice perforirane in naj jih prevzamejo proti vrnitvi potrdil.

Borze

1. junija.

Na ljubljanski borzi so se danes v privatnem klirningu trgovali avstrijski šilingi po 8.06 in angleški funti po 238. V zagrebškem privatnem klirningu je bil promet v avstrijskih šilingih po 8.04, v angleških funtih po 238 in v grških bonih po 33.75. Nemški klirnski čeki so nekoliko popustili in stanejo v Ljubljani 12.37, v Beogradu 12.4453 in v Zagrebu 12.44 odnosno za konec junija 12.47 in za konec avgusta 12.46.

Na zagrebškem efektivnem tržišču je vojna škoda notirala ekoro nespremenjeno 409—411 (v Beogradu je bil promet po 410). Zaključki pa so bili v 8% Blairovem posojilu po 96.50 in v delnicah Trboveljske po 265.

Devize

Ljubljana. Amsterdam 2403.66—2418.26, Berlin 1751.03 — 1764.90, Bruselj 736.70—741.76, Curih 996.45 — 1003.52, London 214.86—216.92, Newyork 4338.50—4374.82, Pariz 194.47 — 195.91, Praga 152.19 — 153.30, Trst 229.19 — 232.27.

Curih. Beograd 10, Pariz 19.53, London 21.6075, Newyork 438.3750, Bruselj 73.9250 Milan 23.0750, Amsterdam 240.96, Berl n 175.70, Dujam 81.30, Stockholm 111.40, Oslo 108.5750 Kobenhavn 96.45, Praga 15.27, Varšava 83, Budimpešta 86, Atene 3.90, Bukarešta 3.25.

Effekti

Zagreb. Državne vrednote: Vojna škoda 409 — 411, 4% agrarne 52.25 — 52.50, 4% severne agrarne 52.25 — 52.50, 6% begluské 76 den., 6% dalm. agrarne 74.50 den., 7% invest. 88 den., 7% Drž. hip. banka 99.25 den., 7% Blair 86.50 — 87, 8% Blair 96.25 — 96.50; delnice: Narodna banka 7150 den., Trboveljska 265—280, Sečerača Osijek 160—190, Gutmann 65 bl., Ostječka ljevačnica 180—190, Dubrovačka 350—410 Oceania 260 den., Jadranska 400 den.

Beograd. Vojna škoda 409.50 — 410 (410), 4% agrarne — (52.50—52.75), 4% severne agrarne — (52.50), 6% begluské 76.50—77 (76.75), 6% dalm. agrarne 74.50 — 75 (74.75), 7% stabiliz. 87 den., 7% invest. 88.25 — 88.75 (88.50), 7% Blair 86.25 — 87.50, 8% Blair 96.25 den., Narodna banka 7200 bl., PAB 198—199 (198.75).

Blagovna tržišča

ZITO

+ Chicago, 1. junija. Začetni tečaj: pšenica: za julij 112.50, za sept. 111; koruza: za julij 122.375, za sept. 110.50.

+ Winnipeg, 1. junija. Začetni tečaj: pšenica: za julij 122.50, za okt. 122.75, za dec. 115.

+ Novosadska blagovna borza (1. t. m.) Tendence neizpremenjena. Pšenica: baška sremska 174 — 176, glavna 174 — 176, banatska 173 — 176, baška, potiska 179 — 181, Oves: baški, sremski, slav. 102.50 — 105. Rž: baška 144 — 146. Koruza: baška in sremska 92 — 94, banatska 90 — 92. Moka: baška in banatska »02« in »02g« 257.50 — 267.50 »2« 237.50 — 247.50 »5« 217.50 — 227.50 »6« 187.50 — 197.50 »7« 157.50 — 167.50 »8« 115 — 120. Otrobi: baški, banatski 91 — 96.

BOMBAZ

+ Liverpool, 31. maja. Tendence mirna. Zaključni tečaj: za julij 7.12 (prejšnji dan 7.21), za okt. 7.06 (7.15), za dec. 7.01 (7.11).

Sokol

Sokolsko društvo Moste priredi jutri 3. junija ob 20. v kinu Moste predavanje »Socijalno zavarovanje delavcev s slikami«. Predaval bo predavalec ZKD g. dr. Bran ko Alujevič.

Sokolski igralci v Trbovljah izdajajo svoj gledališki list. Podjetni in domiselni fantje, ki se zbirajo v igralni družini našega Sokola, so uvedli nedavno vsega uvaževanja vredno kulturno novost. Za premiero »Bratov sv. Bernarda«, ki smo jo z lepim uspehom doživeli sredi aprila, so izdali prvo številko okusno opremljena in skrbno urejenega lista »Sokolsko gledališče Trbovlje«. Poleg drugega drobiža je prva številka prinesla tudi članek o nalogah sokolske drame, o »Bratih sv. Bernarda« in o moderni inscenaciji. Za premiero Lichtenbergove »Karier kanclista Winzig«, ki bo v režiji Roberta Plavšaka v soboto 5. junija, pa je izšlo simpatično glasilo z več kar malo luskuzni izdaji. Med ilustracijami prinaša list štiri zanimive posnetke prizorov iz »Bratov sv. Bernarda« in portrete glavnih igralcev iz igre Paternosta, Ramovčeve, Plavšaka in Pahorja. Razen članka o »Karieri kanclista Winzig« in raznega aktualnega drobiža prinaša številka uvodni članek pod zaglavjem »Dajte, da se smejemo...« in pa zgodovinsko skico o razvoju Sokolskega odra v Trbovljah, ki jo je prispeval Jože Velkavrh. Od tih povzemanj zanimiv podatek, da se je pričelo gibanje za ustvaritev Sokola in Sokolske odra v Trbovljih že takoj po zgodovinskih septembrskih dogodkih v Ljubljani leta 1908. Pobudo je dal mladi učitelj Velkavrh in po pripravilnih sestankih, ki so se vršili pri pokojnem bratu starosti Počivaku in pri še živem Gopevsku, se je kljub oviram od strani oblasti vršil protokol koncu januarja l. 1909. v prav takrat izgotovljeni Fortovej dvorani, dobro obiskani ustanovni občni zbor trboveljskega Sokola. Vzpostredno pa so se vršile tudi priprave za prirejanje gledaliških iger in v ta namen se je vršil že decembra 1908. sestanek pri Parahu. Na tem sestanku je bilo sklenjeno, da se kot prva igra uprizore »Legionari«. Režijo je vodil Karel Berger, glasbo pa je oskrbel Oskar Moll. Proti koncu januarja l. 1909.

FLIT izdelan po znamenitih receptih — uničuje zanesljivo.

ZAHTEVAJTE IZREČNO FLIT V PLOMBIRANIH, ORIGINALNIH ROČKAH

je Sokolski oder z »Legionari« doživel svoj krst. V kratkem bo torej naš Sokolski oder praznoval z matičnim društvom vred že 30-letnico svojega obstanka in za to slavje se bo moral začeti že kmalu pripravljati. K njihovemu listu našim igralcem iskreno čestitamo, za soboto pa jim ob »Karieri kanclista Winzig« želimo polno dvorano in mnogo uspeha.

Sokolsko škofjeljskega okrožja je z vsemi svojimi oddelki članstva napravilo v nedeljo izlet na Zaprevalje in je ta prvi poskus sokolskega družabnega izleta naravnost odlično uspel. Sokolji in Sokolice iz Poljanke in Selške doline ter Škofje Loke so se od ranih jutranjih ur spenjalji v Trbovlje in se potem proti poljednu selili. Razpoloženje je bilo najlepše. Okrog 200 sokolskih pripadnikov se je našlo v prijetni sokolski družbi, peli so sokolske pesmi in se poleg polagoma spet vrnili na domove, prepojeni zadovoljstva in zavesti, da je sokolska misel vsjdrana pač tako, da je noben vihar in zalet ne bo zlomil. Prve mu družabnemu izletu naš sledje še mozi, saj se moramo le čuditi, da nismo prišli že prej na msel takih izletov, ki so mimo vsega tudi lepo propagandno sredstvo za sokolsko misel.

Večji učinek

Nova biološka raziskovanja so dognala, da razni glivicam slični organizmi povzročajo srbeč, tvorbo prihlaja in izpadanje las. To dejstvo se je takoj praktično uporabilo pri Trylisinu, KER TRYLISIN VEDNO VZPOREDNO KORAKA Z VEDO. Trylisin je sedaj dodana posebna substanca, ki osvobojuje teme in lase teh škodljivcev, ki stalno ogrožajo Vaše lase. Trylisin je vsled tega še učinkovitejšje in popolnejše biološko sredstvo, ki hrani, krepi in vzdržuje Vaše lase zdrave, odstranja prihlijaj in preprečuje izpadanje las.

Sokol v Dobovi. Uprava je zaključila, da se po zgledu drugih delavnih društev priredi vsako prvo soboto v mesecu družabni večer. Namen druž

Stavka vozačev v Londonu je končana

Med avtobusnimi podjetji in soferji londonskih busov je prišlo do sporazuma. Promet na ulicah angleške prestolnice kaže zopet normalno sliko

Zgradbe brez železa

Večja uporaba kamna pri gradbenih delih v Nemčiji

Nemški režim si prizadeva, da bi doseganje uporabe železa za gradbene namene, ki je znašala doslej 320.000 ton na leto, znižal na 130.000 ton.

Gradbeni načrti, ki bi kakor doslej predvidevali za vsako stanovanjsko uporabo 1 tone železa, se ne bodo več sprejemali. Upravno poslojpe, ki je njegova gradnja etala 5 milijonov mark, je požrilo doslej za jekleno konstrukcijo 4000 ton železa. Odlej ne bi smeli porabiti več nego 1000 ton.

Po drugi strani premišljuje nemška vlada o tem, kaj naj stori, da bi se navzlic tem omejitvam gradbeno delovanje ne zviralo. Demografska politika stremi celo za tem, da bi se stanovanjski prostor poročali. Malo stanovanje označujejo za smrt zdrave polnovredne družine s tremi ali štiri

rimi otroki. Nova štedilna politika režima, kar se tiče uporabe železa v gradbeni stroki postavlja gradbene podjetnike in arhitekta pred vrsto novih problemov.

Režim priporoča večjo uporabo kamna namesto železa in se sklicuje na to, da je železo novodobna gradbena sirovina, ki je kot takšna stara komaj sto let in ki njene trpežnosti zato še niso dovolj preizkusili. Velike železne zgradbe zadnje preteklosti niso izpolnile pričakovanja. Le malo mostov in dvoran je držalo več nego petdeset let v nasprotju s kamenitimi zgradbami antike. Tudi les bilo uporabljaj v Nemčiji v večji meri za gradnje, seveda pa bo treba pri tem šediti z lesom kot kurivom, kajti Nemčija tudi lesa nima dosti. V načrtu je tudi večja uporaba umetnih in slisnjenih snovi za gradbene namene.

»Paviljon luči«

Na pariški svetovni razstavi, ki jo odprajo tako rekoč po kosih, so otvorili sedaj belgijski kolonijalni paviljon in »paviljon luči«. V zadnjem kažejo vse oblike za uporabo elektrike.

Za posebna filmska predvajanja so pripravili projekcijsko ploškev, ki meri 500 štirijskih metrov in je največja na svetu. Tu so razstavili dalje tudi natančni posnetek največjega francoskega morskega svetilnika, ki ima svetlobno moč 500 milijonov sveč. Tu so razstavili končno tudi ogromno sliko ki ima 600 štirijskih metrov površine ter kaže vse kolikaj važnejše znanstvenike sveta, ki so se od davnih časov do danes bavili s študijem elektrike.

Krstilnik iz čistega zlata

V Rimu so v ponedeljek na svečan način krstili prvega sina italijanskega prestolonaslednika. Bodoči prestolonaslednik, ki se je rodil v februarju in nosi naslov »princa Neapeljskega«, bo imel skupaj dvanajst imen. Kakor njegov stari oče, se bo z glavnima imenoma imenoval Viktor Emanuel. Botra pri krstu sta bila njegov stari oče in kraljica-mati iz Belgije, ki je, kakor znano mati soproge italijanskega prestolonaslednika. Svečan krst se je vršil v katedrali sv. Pavla v kraljevem gradu na Kvirinalu. Krstilnik je bil iz čistega zlata in je tehtal skoraj 2 kg. Darovalo ga je mesto Napoli, kjer se je mali princ rodil. Krsta se je udeležilo kakšnih 700 oseb, članov kraljeve rodbine, gostov kraljevega dvora, članov italijanske vlade in diplomatskega zbora. Dame so morale nositi belo obleko z belim pajčolanom.

Filmski atlant Rusije

Ruska vlada je dala pobudo za posnetke iz vseh delov sovjetske unije, ki naj bi se postavili tako, da bi v svoji celoti dali vejkopolezen atlant te države. Organizirala je šest filmskih ekspediciij, ki naj bi izvedle potrebne posnetke. Ena teh ekspediciij pojde v Arktiko in bo na ladijski vožnji po Severnem ledenem morju v živih slikah posnela vse sovjetske polarne postaje. Filmski atlant bo rabil v prvi vrsti kot šolsko učilo.

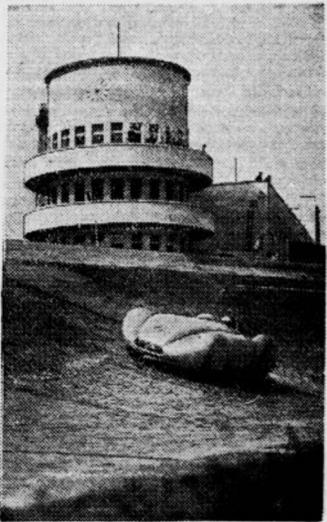
Katastrofa na svatbi

V mestecu Gesilozlu v srednji Anatoliji so imeli veliko poročno slavnost. Ko sta se ženin in nevesta podala na streho poslojpa, v katerem je bilo svatovanje, da bi uživala malo razgleda po pokrajini, se je podstresno nadstropje iz neznanega vzroka zrušilo in pokopalo pod seboj svate v spodnjem nadstropju. Ruševne so ubile enajst otrok in dve ženski, osem drugih oseb je bilo smrtno poškodovanih. Novoročenca sta se rešila živa in zdrava.

Množestveno zastrupljenje z mesom

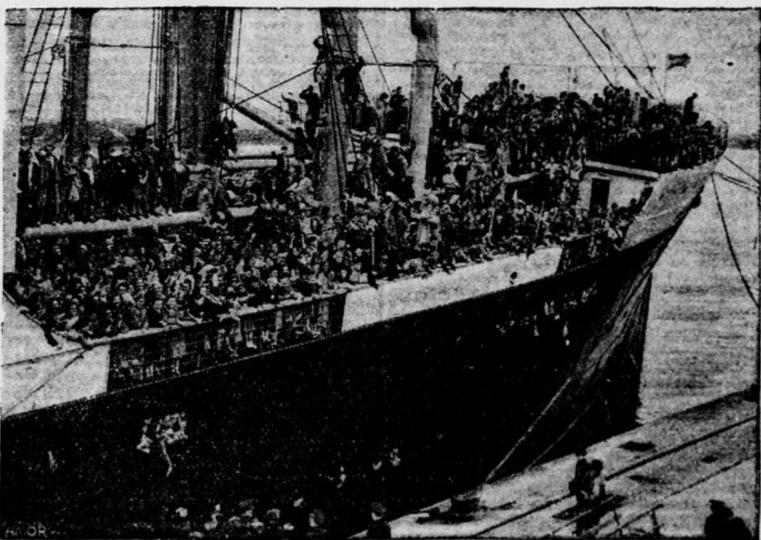
V Nagvredju na Madžarskem se je primerila množestveno zastrupitev s pokvarjenim mesom. Zena poljedelca Stefana Korosa je postregla svojim sorodnikom in gostom z žolco, katere meso je bilo kakor se je pokazalo, pokvarjeno. Dvanajst oseb je obolelo z znaki hude zastrupitve, gostiteljica sama sta že umrla.

Moderno avtomobilsko dirkališče

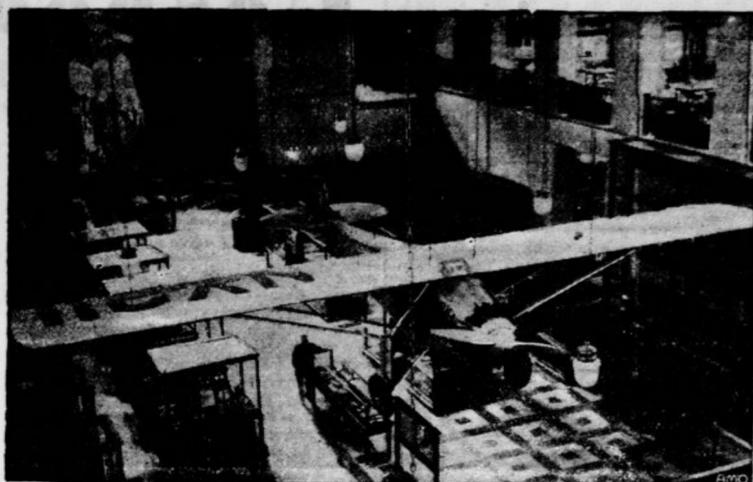
Glavovito avtomobilsko dirkališče Avus pri Berlinu. Voz, ki ga prikazuje slika, je avto tipa Daimler-Benz, last dirkača Caracciola. — Krožna stavba je upravno poslojpe dirkališča

Baskiški otroci na Angleškem

Neka angleška transportna ladja je prošle dni pripeljala 4200 otrok iz Španije v Southampton, kjer bodo zanje skrbeli usmiljeni ljudje

„Spirit-of-Saint-Louis“

Letalo, s katerim je Charles Lindbergh pred desetimi leti zmagovito preletel Atlantski ocean, je zdaj v muzeju Smithsonian v Washingtonu

Skrivnost rojstva Lindberghovega sina Zmagovalec oceana živi v večnem strahu pred ugrabitelji

Londonski listi pojasnjujejo vzroke, ki so dovedli zakonca Lindberghova do tega, da sta celo svojim ožjim sorodnikom zatajila rojstvo svojega tretjega sina. Bala sta se pred vsem, da bi vest o tretjem rojstvu podžgala zločinske elemente za kakšno novo ugrabitev. Otroku se je rodil že na dan kronanja v Londonu, a šele dva tedna pozneje je prispela iz Amerike vest, da je Lindberghova stara mati, ga. Cutterjeva, prejala po svoji sestri sporočilo o rojstvu. Kje

se je otrok rodil, ni bilo znano niti najožjim sorodnikom obeh zakoncev. Zgodilo pa se je to v neki ženski hiški na Devonshirskem trgu, kamor je Lindbergh sam sprivil svojo ženo dan pred poročom, seveda pod tujim imenom.

To zakrivanje se je videlo Lindberghu potrebno, ker je po rojstvu svojega drugega sina, danes triletnega Jonnyja, prejel mnogo grozljivih pisem, ki so grozila, da mu bodo tudi tega otroka ugrabili. Zaradi tega se je tudi preselil iz Amerike v Evropo. Lindbergh ni hotel iz zavoljo slabega življenja slanja svoje žene ni da bi se stvar z grozljivimi piemi ponovila, zato je poskrbel, da ni nihče zvedel niti o tem, da se zopet čuti mater.

Ga. Lindberghova je z otrokom bolnišnico že zapustila in njenega sedanjega bivaljskega ne pozna spet nihče. Polkovnik Lindbergh je sporočil, da varujejo njegovega Jonnyja po dnevi in ponoči pestunje, oboroženi čuvaji in psi, razen tega se je izmislil poseben sistem električnih svarilnih naprav. Svojega otroka je posebno zavaroval tudi pred fotografiji.

Baldwinov naslednik

Novi angleški ministrski predsednik Neville Chamberlain na poti v Downing Street

Umor v noči londonskega kronanja

Londonske kriminalne oblasti so odkrile in pojasnile umor, ki se je zgodil v malo neobičajnih okoliščinah v noči pred kraljevim kronanjem. Umorjenka, 40-letna Rose Fieldova, prva prodajalka velike londonske krznarne, je postala v nekem oziru žrtev svojega navdušenja za slavnost, naslednjega dne. Od svojega šefa se je izposlovala dovoljenje, da je smela prenočiti v nekem prostoru trgovine, da bi si mogla zjutraj zarana priiskrbeti dober prostor med gledalci. Ko so 13. maja odprli trgovino, so našli Fieldovo v sobi zadavljeno.

Kakor je mogla policija ugotoviti, je morilec neki možki, ki je Fieldovo že nekaj časa zasledoval z ljubezenskimi ponudbami in ljubezenskimi nastopi. Mož je moral zvedeti, da bo nesrečnica prenočila sama v trgovini in je izkoristil priliko, da je izvršil svoje dejanje. Policiji je morilec znan in ga zasleduje.

Če ne veš, zdaj izveš:

da je v Londonu končana stavka vozačev. Zmagale so strokovne organizacije potem, ko so ekstremne elemente potisnili ob stran;

da je šahovski mojster dr. Emanuel Lasker pravkar na Holandskem dovršil turnejo, na kateri je igral 195 partij. Samo štirinajstkrat je remiziral, vse ostale igre je dobil;

da je Windsorski vojvoda povabil na svojo poroko 3. junija sledeče osebnosti: H. Lloyda Thomasa, lady Selbyjevo, sira Walterja Monktona, lady Metcalfovo, njenega moža, majorja Metcalfa, barona in baronico Rothschild, go. Merrymanovo, ki je leta go. Warfield-Simpsonovo, g. Grahama in soprogo, zakonca Bedeauxova, lastnika graščine Candé, Hermana Rozensa in soprogo, A. G. Allena in Budleya Forwooda. Francoski in angleški listi objavljajo ta seznam povabljenecv brez komentarja;

da je neki filmski studio v Hollywoodu povabil skladatelja Stravinskega, naj napiše glasbeno spremljavo za nek novi film. Kompozist je sprejel ponudbo;

da sta se na letu Pariz-Tokio ponesrečila francoska letalca Doret in Micheletti, ki sta hotela priti iz Francoske prestolnice na Japonsko prej nego v sto urah. Padla sta na zemljo pri Hobari na Japonskem otoku Šokou in so ju morali odpeljati v bolnišnico;

da živita na Poljskem zakonca Niedzialkowska, ki štejeta skupno 204 leta. Zena se je rodila l. 1830, njen mož pa nekaj let pozneje;

da so ugotovili v Zvez; ruskih pisateljev v Moskvi velike denarne zlorabe zaradi česar so odstavili doseganje funkcionarje ter izvolili za novega predsednika književnikov pisatelja Fedina;

da je pokojni angleški državnik Austen Chamberlain ostavil 45.000 funtov denarja ter postavil za glavno dedično svojo ženo; da je angleški minister za vzgojo prepovedal otrokom nočno delo.

Diktator motri vojsko

Kemal Atatürk, zaslužni preporoditelj Turčije, zasleduje potek manevrov turške vojske na odprtem terenu

Malverzacije avstrijskega diplomata

Te dni je pobegnil iz Sankt Gallena v Švici tamkajšnji avstrijski generalni konzul, polkovnik dr. Otto Rohner in policija je ugotovila, da je poneveril 300.000 do 400.000 švicarskih frankov.

Najhuje je osleparil neko hranilnico pri Buchsu, in steer za 160.000 frankov. Aretirali so blagajnika te hranilnice, nekoga Tosijsa, ki je sodeloval z Rohnerjem. Tosi je užival v katoliških krogih velik ugled. Aretirali so ga po tiralici na krovu nemškega prekomornika »Europa« baš ko je hotel uiti v Ameriko. Pobegnila je tudi prijateljica sleparskega generalnega konzula, Dr. Rohner je bil osnoval pod imenom »Kana« s kapitalom 2 milijonov frankov poročevalsko agencuro za katoliški tisk v Švici, in steer v največjem slogu. Akcije te družbe so ponujali posebno na Holandskem.

Tatvine na pariški železniški postaji

Na paketni postji pariške vzhodne postaje so že dalj časa izginjale dragocene pošiljke blaga. Sedaj je policija končno izsledila tatvinsko tolpo, ki so jo sestavljali sami železniški uradniki in ki je počenjala svoje delo že od l. 1935. Doslej so aretirali štiri člane te tolpe. Skupno škodo cenijo na okrog 2 in pol milijona frankov.

V blatu so se zadušili

Katastrofalne posledice zemeljskega plazu v Mehiki — Ljudje bežijo na hribe in na strehe

Iz Mehike poročajo o katastrofi, ki je prav tako grozna, kolikor nenavadna. Mesto Tlupujahno je uničil zemeljski plaz in po zadnjih vesteh pogrešajo 700 oseb. Natančnega števila mrtvecev doslej ne vedo, vendar ga cenijo na najmanj 500. Število ranjenecv znaša okrog 1000.

Katastrofa je uničila več nego polovico mesta, to je več nego 1000 hiš.

Nad mestom je imela francoska rudniška družba Des Estrellas svoje podjetje, okrog katerega so se z leti nakopičili veliki grčiči črnjane peska. V zadnjem času je vztrajno deževalo in pesek se je spremenil v blato, ki si je nenadno odprlo pot proti mestu in se v nekoliko minutah razlilo preko njega kakor veletoč lave. To se je zgodilo

ponoči, zato je bila katastrofa tem hujska. Na stotine ljudi je blatna masa presenetila v spanju in jih zadušila. Hiše je zakljo blato v trenutku, da ni bilo mogoče iz njih utoči. Samo tisti, ki so bili prebujeni so se še lahko rešili. V mestu je nastala strahovita panika in prebivalstvo je bežalo na bližnje višine. Mnogo oseb je zbežalo v višja nadstropja visokih zgradb, nad sto se jih je rešilo v zvonik El Monte.

Takoj po katastrofi je proglasil mestni poveljnik prekri sod in organiziral reševalno akcijo. Navzlic vsem naporom so do zadnjih vesti našli samo 52 trupel.

Številne žrtve letalskega dneva

V Londonu so se v soboto producirala vojna letala. Občinstvo je imelo priliko, da si ediničrat v letošnjem letu ogleda na vseh angleških vojnih letališčih vojaška letala. Vseposod so to priliko izkoristili deset tisoč ljudi, ki so si mogli ogledati tu tu doslej neznane tipe letal. Na letališčih so se vršili vsakovrstni poleti in tekme.

Pri tem se je zgodila tudi vrsta težkih nesreč. V Waddingtonu je neki letalec izgubil oblast nad svojim strojem in letalo se je zarilo v silovitih padcu globoko v zemljo. Pilot je bil na mestu mrtve.

V Salisburyju je padel neki letalski častnik iz manjše višine na tla in se je ubil. V Farnboroughu sta izubila življenje dva vojaška letalca. V Hamworthu je zadelo neko civilno letalo, ki se je udeležilo zračne tekme proti otoku Wightu, ob neko hišo, pri čemer je bencinski tank eksplodiral. Hiša je zgorela, letalo se je popolnoma razbilo. Le z veliko težavo so se mogli stanovalci rešiti iz gorečega poslojpa, dočim sta pilot in njegov spremljevalec zgorela. Drug aparat, ki se je isto tako udeležil te tekme, je padel na tla, vendar človeških žrtv ni bilo, tretjega letala pa doslej še niso mogli najti. Tudi več liki poskusnj poleti pred letalskim dnevom so med letalskimi častniki zahtevali štiri smrtno žrtve. Doslej so zabeležili 11 smrtnih žrtv teh letalskih prireditelj.

Skrivaonica za letalce

Angleška bombna letala so na novo prebarvali in sicer tako, da jih bo med potom čim manj mogoče opaziti. Po dolgotrajnih poskušanjih so se odločili, da bodo zgornjo stran bombnikov pobarvali z nenakomerno razdeljenimi lisami zelene in rjave barve, to je obeh barv, ki prevladujeta na tleh srednjih delov Evrope.

Po teh barvah postanejo bombniki za letala, ki letijo višje, malone nevidna. Spodnja stran pa dobi tako zvano »nočno barvo«, namreč motno črno barvo. Poskusaj so pokazali, da žarometi ki iščejo ponoči tako pobarvana letala, popolnoma odpovedo.

Tardieu se poroči

Kakor poročajo pariški listi, se bo bivši francoski ministrski predsednik in vodja demitirarjev André Tardieu v kratkem poročil z neko Julijo Langentonovo. Bivši ministrski predsednik bo letos dopolnil 62 let.

Pravijo, da se je usmrtil

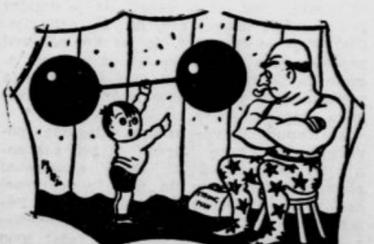

Bivši sovjetski komisar za notranje zadeve Jagoda je baje izvršil samomor. Da ne bi kompromitiral vlade z raznimi odkritji, ki so se nabrala v preiskavi proti njemu, se mu prijatelji svetovall, naj rajši sam obračuna z življenjem

ANEKDOTA

Brahms je bil napram Ženskam, ki mu niso ugajale, zelo negalanten. Neka pevka, ki je imela lep glas, toda nobenih zunanjih čarov, ga je nekoč vprašala, katere njegove pesmi naj poje na svojem bližnjem koncertu. Brahms ji je odgovoril: »Tiste iz moje ostaline.«

VSAK DAN ENA

»Očka, zdaj pač smem odnesti ročke?« (Everybody's weekly)

Kulturni pregled

Teden hrvatske kulture v Zagrebu

Zagreb, 31. maja. Za prihodnji teden pripravljamo v Zagrebu velike kulturne slovesnosti, ki so organizirane ob sodelovanju vseh hrvatskih kulturnih činiteljev. Teden hrvatske kulture bo trajal od sobote 5. do nedelje 13. junija. V tem času se bo videlo v Zagrebu marsikaj, kar so Hrvati ustvarili na kulturnem polju. Glavni dnevi so 5. in 6. juni, ko bo 11. festival hrvatske peske zveze ter 13. juni, ko bo Seljačka Sloga, osrednja hrvatska kulturna organizacija, ki propagira avtohtono hrvatsko kulturo, zopet priredila v velikem obsegu revijo hrvatske kmečke kulture v narodnih nošah, petju, plesih, običajih in kmečkih igrah. Ves teden bodo v obeh gledališčih na sporedu samo dela domačih avtorjev. V Hrvatskem glasbenem zavodu bo vsak dan koncert izbranih domačih skladateljev. Na Ljudski univerzi in v zagrebškem radiu bodo številna predavanja s področja hrvatske kulture. Ob tej priliki priredi Matična Hrvatska oziroma zagrebški založniki Teden hrvatske knjige. V Zagrebškem zboru bo med tem razstavljen seznam narodnih ročnih izdelkov. Ves ta čas bodo dostopni občinstvu tudi vsi muzeji in galerije slik. Tako bo Teden hrvatske kulture nudil najtepo priložnost spoznati vse veličino in pestrost hrvatske kulture na vseh njenih področjih. Polovična vožnja na železnih je že dovoljena.

Podrobni spored velike hrvatske kulturne prireditve je sledeči:

Sobota, 5. junija: Svečana otvoritev v Zagrebškem zboru: Festival hrvatske peske zveze. Začetek ob 20. uri. Na Ljudski univerzi predavanje dr. B. Sirole: »Ljudska glasba kot temelj nacionalne umetniške glasbe«. Začetek ob 18.30. V Narodnem gledališču bo zvečer svečana predstava opere »Porin« od Lisinskega, a v Malem gledališču bo dramska kronika »Zrinjski« od Strojzija. Na radiu predavanje Matice Hrvatske: »Vrednost knjige in čitanja«.

Nedelja, 6. junija: V Zagrebškem zboru: Festival hrvatske peske zveze, začetek ob 10. uri, a popoldne ob 17. V Velikem gledališču popoldne Baranovičeva baleta: »Imbrek z nosom« in »Licitarsko srečo«, zvečer Odakova opera »Dorica ples«, v Malem gledališču popoldne Muradbegovičeva drama »Na Božjem putu«, zvečer Senečičeva tragikomedija »Slučaj s ulice«.

Ponedeljek, 7. junija: Na Ljudski univerzi recitalita nove hrvatske lirike. V Zagrebškem zboru ob 20.30 veliki simfonijski koncert zagrebške filharmonije, dirigent

Baranovič. Na sporedu Matz, Baranovič, Cipra in Bersa. V Velikem gledališču zvečer Ogrizovičeva »Hasanaginica«, a v Malem Tijardovičeva opera »Mala Floramyc«.

Torek, 8. junija: Ljudska univerza: predavanje dr. Ljube Marakoviča: »Hrvatska knjiga v rokah čitateljev«. Ob 20.30 v Glasbenem zavodu: Komorni koncert skladbeno-odvisnih skladateljev s sodelovanjem zagrebškega kvarteta. V gledališčih: Zajčeva opera »Nikola Subić Zrinjski« in Glazova opera »Tu je sreča«.

Sreda, 9. junija: Ljudska univerza: Predavanje dr. Slavka Batušića: »Skozi zgodovino hrvatskega gledališča«. Hrv. glasbeni zavod: Koncert zagrebškega komornega tria ter pianiste Maše Majer in pevke Nade Tončić. V gledališčih: Holokin balet »Djavo na selu« ob sodelovanju Pie in Pina Mlakarja in komedija od Petra Preradoviča ml. »Najbolja ideja tetke Olge«. Radio: Predavanje o pomenu in delu Matice Hrvatske.

Četrtek, 10. junija: Ljudska univerza: Predavanje dr. M. Gavazija »Domače in tuje v sestavi vsake kulture«. Glasbeni zavod: Koncert zagrebškega kvarteta. Nasprodu: Jarnevič, Baranovič, Vrhovski, Papandopulo in Odak. V Velikem gledališču hrvatski narodni plesj in narodne pesmi v sceni. Izvaja Matice hrvatskih gledaliških prostovoljcev. Malo gledališče: Begović »Bez trečega«.

Petek, 11. junija: Ljudska univerza: Predavanje dr. M. Ivšića »Vloga duhovnih sil v razvoju hrvatskega naroda«. Koncert društvenega orkestra Hrvatskega glasbenega zavoda. Na sporedu: Ljinski, Zajc, Vancs, Dugan, Sirola, Granarič in Lucić, dirigent Matz. V gledališčih: Bogović »Matija Gubec« ter Svatbeni običaji iz Trebarjavega (trojnega kraja bratov Radićev), izvajajo sami kmetje.

Sobota, 12. junija: Ljudska univerza: Kmečka književnost, recitirajo kmečki avtorji. V gledališčih: Hatzejev »Povratek« in Zajčeva komična opera »Momec na brodu« ter Križeva drama »Leda«. Radio: »Kako zamišljamo Matice Hrvatsko v bodočnosti«.

Nedelja, 13. junija: Zaključek kulturnega tedna z veliko revijo hrvatske kmečke kulture v Zagrebškem zboru in Velikem gledališču, začetek ob 10. V gledališčih popoldne: Albinjeva opera »Barun Trenke« in Freudenreichovi »Granarič«, zvečer: Gotovčeva opera »Ero z onega svijeta« in Mesaričeva komedija »Gospodsko dijete«.

O. A.

Koncertna revija mariborske Glasbene matice

Mariborska Glasbena matice je ob koncu svojega plodovitega šolskega leta organizirala celo vrsto šolskih nastopov, ki se vršale dan za dnem. Kot uvod k sklepnim šolskim produkcijam je v sredo 26. maja prikazala pod naslovom »koncertna revija« z obsežnim sporedom (ki ga je prenašala tudi ljubljanska radijska postaja) delo vseh treh društvenih institucij: šole, pevskega zbora in orkestra.

V prvem delu je nastopil najprej zbor gojencev pripravljajnega tečaja, ki ga sestavljajo 4-6 letni malčki. Ti pevčki so nam prav čedno podali E. Adamičevi enoglasni »Grgorac kam kravlja« in »Račji kljun«. Nato je nastopil mladinski zbor, ki je dovršeno podal dve dvolglasni pesmi: M. Tomčeve »Vrabčeva« in S. Kramolčeve »Jutrnica«. Oba zbora sta nastopila pod vodstvom svojega pevovodje g. O. Bajdeta, ki nas je z lepim podajanjem prepričal, da je mladinsko petje na zavodu v najboljših rokah, tako da obeta postati pod strokovnim vodstvom g. Bajdeta v doglednem času še važen činitelj našega kulturnega življenja. Klavirski spremljavo je obiskrbel g. dr. Klasič. Občinstvo je ob zbora in njih vodjo nagradilo z navdušenim priznanjem. Sledil je šolski orkester, ki je podal najprej I. Pleyov »Allegro, op. 8«, zatem pa oskrbel spremljavo k L. Jansovemu »Violinskemu koncertu« II. in I. stavek, čigar solopart je izvedel 14-letni matični gojenec I. Pall (sola g. T. P.). Pri gojencu P. smo opazili poleg njegovi stopnji primerne tehnične dovršenosti tudi dobro mero muzikalnosti, tako obeta s pridnim delom postati ponos zavoda in svojega učitelja. Orkester, ki ga je uvezbal in vodil g. Poljanec, je zvel čisto, polno in sočno, da ga je bilo veselo poslušati. Trud, ki ga je v ta leto zvečer ansambli vložil g. Poljanec, se je v polni meri izplačal, kajti nudil je zbranemu občinstvu prav lep užitek. Nadalje sta gojenki R. Debevec in M. Plaskan podali lepo zaokroženo dve Dvoržakovi četverčrtni sliki »Ob črnem jezeru« in »Na lov« iz klavirskega cikla »Sumava«. Obe učenci sta s svojim nastopom pokazali odlično solo svoje učiteljice gde. L. Seranjnikove, ki je z dolgoletnim delovanjem na zavodu dala že lepo število dobrih učencev; le-ti so potem z lahkoto nadaljevali študij na glasbenih akademijah. Šolski del sporeda je zaključil gojenec D. Rogli (sola g. Poljanca) s I. stavkom Viotjevega »Violinskega koncerta, op. 23«. Gojenca Rogli smo imeli letos prvič priložnost slišati na prireditvi našega zavoda. Pokazal je vsestransko dobro solo g. Poljanca, zlasti že znato stopnjo tehnične dovršenosti, ki jo je posebno izprical v dodatni kadenci. Prepričan sem, da bo g. Poljanec gojenca Rogli dobro vodil dalje po začetni poti.

Drugi del sporeda je absolvirala matični mešani pevski zbor, ki je v prav lepi in dovršeni interpretaciji podal večno lepo E. Adamičovo »V snegu«, J. Slavenskega »Slepčič« in »Voda zvirac«, dalje tri stavke iz štiridelne »Bože suite« podpisane in M. Tomca »Dve belokranjski« (Svatske in mapojnica). Do največje veljave sta priložili deli največjega sodobnega jugoslov. mojstra obdelave zborovskega stavka — J. Slavenskega. Tudi Tomčevi »Belokranjski« sta v lepi formi zaključili nastop matičnega zbora. Ne morem se pa spriznati za dejstvo, da je zaključil s tretjim delom moje »Suite«, ker ne predstavlja kot nekak »Scherzo« pravilnega konca te ciklične skladbe. Konec v pogledu teksta, kakor tudi v kompozitorni zgradbi je jasno začrtan v IV. delu »Suite« (ki je pa bil izpuščen). Dirigent zbora, rav. g. M. Kozina, je vložil v zbor mnogo truda. Zbor je zvel čisto, posamezni glasovi so bili enotni, škoda, da je razmerje med moškimi in ženskimi zborom (16 : 31) tako neenako. Upajmo, da se bo zbor z novim dotokom mladih in svežih moči okrepil, da bo tudi v bodoče vzor ostalim mariborskim pevskim zborom.

Matični orkester, ki se je letos na dveh samostojnih koncertih lepo uveljavil, je zaključil koncertno revijo s tremi »Devertiment« za godalni orkester in klavir, delo M. Bravničarja in s Čajkovskega »Capricio italiani« (o vrednoti tega dela sem napisal že ob prvi izvedbi). Zanimal nas je predvsem Bravničar, ki smo ga v Mariboru prvič slišali. Avtor opere »Pohujšanje...« in raznih drugih instrumentalnih del, ki so prodrla tudi že v inozemstvo, se v tem delu giblje v zmernih mejah tonalitete in posveča svojo pozornost bolj ritmični razgibanosti, ki daje delu živahen značaj. Delo je bilo s strani občinstva sprejeto z velikim aplavzom. Mnogo je k temu uspehu pripomogla izvedba klavirskega parta, ki je na več mestih pisan samostojno, da napravila češče vtis klavirskega koncerta. Klavirski part, (ki ni ravno najlažji), je izvedla matična gojenka gde. D. Kutinova (sola gde. M. Finžgarjeve) z dovršeno tehniko in temperamentom. Gde. Kutinova je na tem zavodu prejela prve glasbene nauke in se danes kot abiturientka poslavlja od nas v ponos zavodu in svoji odlični učiteljici.

Ravnatelj zavoda g. M. Kozina, ki je zamislil to koncertno prireditev, kakor tudi glasbeno kvalificirano učiteljstvo, sta nam dokazala, da se delo na zavodu vrši z vso resnostjo. Zavod je prebolel perturbacije, ki so ga doletele pred leti ter se povrnil na svoj normalni tir. Obeta nam tudi v bodoče mnogo uspehov, zato je umestno, da ga merodajni faktorji, kakor tudi občinstvo vsestransko podpreta.

Prof. Karol Pahor.

Kakšno štetje je slovensko?

Glede na debate teoretičnih strokovnjakov v tem vprašanju ni nezanimivo čuti mnenje praktičnih poznavalcev slovenskih narečij. Rečenica je namreč, da je korolanski del našega naroda sprejel pod vedno večjim vplivom germanizacije nemški način štetja: petinštirideset, osemindeset itd. dasj ga staroslovenski jezik ne pozna. Panonski del našega naroda, zlasti Prekmurci, pa pozna samo štetje, ki se je po osvobojevanju rabilo v osnovnih šolah in govori štiridesetpet in devedesetosem. O tem bi se g. referent Erjavc lahko počil pri g. ministru dr. Korušcu kot pristnemu Preku.

O starem načinu štetja torej lahko rečemo, da je pri korolanskih Slovencih udomačen, ne pa pri panonskih, razen, če jih prepustimo kot »Neslovenec« Hrvatom, ki jih že tako reklamirajo zase. Čisto zgrešeno je potemtakem ex cathedra trditi, da je staro štetje slovensko.

Visoko čislam učenost gg. prof. Breznika in Ramovša, ne morem se pa ubraniti vtiča, da v svojih delih premalo ali skoro nič ne upoštevata panonskega, zlasti prekmurškega dialektala, dasi ima mnogo več pristno slovenskih izrazov nego silo germanizirano korolotansko narečje. Pisala sta strokovne razprave pač pred vojsko, ko še nisimo poznali lepote in blagolasa narečja »ogerski« Slovencev.

Ako torej upeljemo zopet stari način štetja, ki ne ustreza niti številnemu redu, se ne oddaljimo samo od drugih Slovanov (Čehi dopuščajo oboji način štetja) temveč tudi od štetja visokokulturnih romanskih narodov. Kolikor mi je znano, štetje samo Nemci petinštirideset itd. Čemu naj jih samo mi posnemamo? Mar zato, da se zopet približamo nemškemu vplivu, ki smo se ga po osvobojevanju nadejali za vedno ostrejši? Ne morem se iznebiti vtiča, da ima vse to novo uvajanje samo namen odtegniti nas z bližnjimi s Srbi in Hrvati. Zato naj se upelje zopet »staro« štetje, naziv sljudska šola (Volksschule), rabi čez germanizem, »otroški vrtec«, ki zveni slovenski vprav smešno in si pod njim slovenski pristni kmet ne more misliti drugega nego majhen vrt za oroke, in zametavanje izraza »detc«, dasi je ta beseda pri panonskih Slovencih edina v rabi in izraza »otrok« sploh ne poznajo. Kako malo poznamo lepo panonsko narečje, je razvidno iz strokovnega članka nekoga vseučiliškega profesorja, ki obžaluje, da Slovenci nimamo izraza za nezakonskega otroka, v panonskem delu Slo-

venije rabijo za to kotivce ali fottivec brez žaljivega emisa.

Namesto, da bi izrabili politično združitve s Srbi in Hrvati tudi v to, da se otrremo germanizacije v jeziku, nošnji, pesmi itd. pa uvajamo »stare« izraze, ki nam jih je vsillila Avstrija, odnosno so nastali pod vplivom germanizacije.

Ko smo obiskovali čisto nemške ali vsaj utrakvistične gimnazije, smo se učili iz erbohrvaštine samo Kosovske pesmi in Smrt Small age Cengija. Ioda bili smo navdušeni ni in smo se naučili teh krasnih epov prostovoljno na pamet, dopolnjevali svoje znanje s čitanjem knjig, in če smo pred vojno prišli v Beograd, so nam Srbi priznali lepo govorico, samo naglas ni bil pravilen. Dandanašnji se učijo mladina erbohrvaštine 10 let, pa njeno znanje ne zadošča niti za piemeno maturitetno nalogo. Mi smo to morali delati iz grščine, latinščine in nemščine! Kam plovemo?

Dr. L. J.

Zapiski

Dr. Stojana Bajča »Delovno pravc« (splošni del, Ljubljana 1936) izide v kratkem pri Gezi Kohnu v Beogradu v nekoliko izpolnjenih srbskohrvatskih izdajih z naslovom »Osnovi radnog prava«. Tako bo delo mladega slovenskega znanstvenika v enem naj-

S P O R T

Revanz proti ČSR nam res ni uspel

Dvoboj v lahki atletiki smo izgubili s 95½ : 68½

Preteklo soboto in nedeljo smo imeli v Zagrebu v gosteh Češkoslovaško državno reprezentanco lahkooletov, ki so prišli na revanžni dvoboj, na povratku iz Grčije. Lani je v juniju nastopila v Pragi naša reprezentanca, ki je dvoboj zgrubila s 26 točkami razlike (97 : 71), letošnji naš poraz (95½ : 68½) pa se je celo povečal za eno točko na 27 razlike.

Od vtisov našega posebnega poročevalca na tem tekmovalju prinašamo še nekatere:

Ko so lani po dolgem obiskali naši lahkooletski zlati Prago, so bili povsod prav priščno sprejeti. Gostitelji so se potrudili, da bi našim fantom čim bolj poostregli v vsakem oziru. Že zaradi njihove dobre volje je bilo mogoče oprostiti neke pomanjkljivosti, ki so skoraj neizbežno celo pri tako velikem organizacijskem aparatu kakor ga imajo Čehi v svojem lahkooletskem sportu. Letos je bilo zato pričakovati, da se bo JLAS potrudil po najboljših močeh za enakovredno revanžo. Res je finančno stanje sedanje uprave težko in jo še vedno bremeni prevzeta dedščina dolgov, bi pa zato vendarle ne smeli pokazati nasproti gostom, da nam gre za denar tako trdo. Tako se je zgodilo, da so predjedtelji namestili kar obe reprezentanci v nekaj manjši hotel z malo udobnosti in le povprečno hrano. Gostje so bili na potovanju že dvajseti dan — bili so že v Atenah — zato so bili precej izmučeni od vožnje in večkratnega menjavanja hrane. Oboji — gostje in naši — se pri takih razmerah niso mogli v potrebnem miru odpočiti, kar je nujen pogoj dobrega razpoloženja. Vodja gostov, simpatični dr. Bleha je sicer zatrjeval z vso vpludnostjo, da so zadovoljni, če pa smo vprašali atlete, je bila večina drugega mnenja. V ostalem se je na tekmovalju samem videlo, da mora vendar biti na tem nekaj resnice, ker so bili doseženi z nekaj izjemami le povprečni rezultati brez prave borbenosti. — Izrazili smo že mnenje, da je bil ta nastop vsaj za nas nekoliko prezgoden, sedaj nam tudi potek dokazuje, da bi bilo bolje, če bi se počakalo do jeseni.

Tekmovalje s Čehoslovaki je bilo na sokolskem stadionu Kralja Aleksandra I. ob Maksimiru. Tehnično nudi ta stadion gotovo vse možnosti za doseg dobrih uspehov. Tekmovalna proga sicer ni baš idealna, je pa gotovo med najodličnejšimi v državi.

Gradjanski — velik in majhen

»Leipziger Neueste Nachrichten« so te dni med svoje aktualne beležke iz sportnega življenja po svetu uvstave tudi naslednji članec »na čast« Gradjanskemu v Zagrebu: »Morda je že znano, da smo teden dni prej prav na tem mestu poročali o čudnem postopanju jugoslovenskega nogometnega prvaka Gradjanskega iz Zagreba, ki je s Chelsea sklenjeno gostovanje odpovedal samo zaradi tega, ker so Angleži na Dunaju izgubili proti Admirji 0:3 in v Grazu proti štajerski reprezentanci 2:4. Pri nas smo takoj podvomili, da Gradjanskemu ta gesta ne bo uspeła, kar se je res tudi zgodilo. Angleži so v teku pogajanj glede finančne strani nekoliko popustili in Gradjanski je preklical svojo odpoved. Med tem je Chelsea izgubila v Beogradu v nočni igri še tretjo tekmo, in sicer to pot kar z 1:6. Sedaj si je lahko predstavljati, a kakšnim besom so se Angleži pretekli četrtek vrgli na Gradjanskega. Uspeh je bil ta, da je Chelsea pokazala odlično igro, zmagala 1:0 in baš v Zagrebu slavila prvo zmago po treh porazih in proti društvu, ki je baš zaradi teh porazov sploh ni hotelo videti. To pride vse od tod...«

Gradjanski je po zasluženem dobljenem državnem prvenstvu zavijal nos nasproti vsem domačim in tudi tujim klubom. Zadeva z angleškimi profesionalci je dvignila precej nepotrebnega in škodljivega prahu za nas in dobro bi bilo, če bi takšne mednarodne sportne dogovore kakor kolj imel v rokah še kdo drugi razen klubov samih. Če ne, se nikoli ne bomo rešili teh večnih afer!

V nekaj vrstah

Prihodnje meddržavno srečanje bo imela naša državna nogometna reprezentanca to nedeljo v Beogradu, in sicer proti Belgiji. Dokončna postava našega moštva še ni določena.

V nedeljo je bila na Dunaju važna konferenca odbora za srednje-evropski pokal, na kateri je bila med drugim določeno nogometna reprezentanca Srednje Evrope, ki bo 20. junija v Amsterdamu igrala proti Zapadni Evropi. Moštvo bo sestavljalo 6 Italijanov, 4 Madžarj in po trije Čehi in Avstrijci. Vsi igralci bodo nekaj dni prej skupno trenirali v Mjanu, nato pa skupno odpotovali v Amsterdam. Dokončno postavo bo določil italijanski savezni kapetan Pozzo. Na tej konferenci je bilo — posebej za nas važno — sklenjeno tudi to, da bo prihodnja odborova

aktualnejši podrobnji našega prava, kaže dostopno širšim juridičnim krogom v vsej Jugoslaviji. O dr. Bajčevem »Delovno pravc« so priobčile v zadnjih mesecih nekatere pomembne revije zelo laskave ocene. Alphonsa Daudeta »Pisma iz mojega mlina« v slovenskem prevodu. Poznavalci Daudetovega dela so se že dolgo želeli, da bi dobili v lepi izdaji in sočnem prevodu eno najlubežnejših knjig francoske prevodne literature, Daudetovo mojstrovino »Pisma iz mojega mlina«. To željo bo v doglednem času izpolnil znani prevajalec iz francoščine dr. Janko Tavzes, ki je pravkar navedal slovensko izdajo te čudovito lepe, Provanai posevečene knjige, tako polne poezije in umetniških odlik. Daudetova »Pisma iz mojega mlina« izidejo, kar moramo samo pohvaliti v reprezentativni izdaji. Za opremo skrbijo mojstrski ilustrator E. Justin, ki pripravlja za to izdajo okrog sto izvornih slik. Knjiga bo natisnjena dvoobarvno in bo na razpolago tudi omejeno število posebne bibliografske izdaje na razkošnem papirju in v luksuzni vezavi. Daudetova »Pisma iz mojega mlina« so nedvomno vredna te pozornosti in prijatelji lepe slovenske knjige bodo nedvomno navdušeno pozdravili napoved prizadnega prevajalca in samozaložnika. Subskripcijska priglasila naj se pošiljajo na naslov: Dr. Janko Tavzes, Ljubljana, Vegova ulica 2.

Zbor lahkooletskih sodnikov za Ljubljano. Za miting v nedeljo 6. t. m. na stadionu ob Tyrševi cesti se odreja tale sodni zbor: vrhovni sodnik: Grünfeld, vodja tekmovalja: Kermavner, starter: Ing. Cerar, sodniki: Windisch, Savo Sancin, Gorjanc, Cek, Trtnik, Premrl, Stropnik in Slamič, službojuči odborniki: Windisch. Vsi navedeni gospodje naj bodo na Stadionu ob 8.45. — Dopust za gg. Slamiča in Vidica se po sklepu odbora ne odobri.

SK Ilirija (lahko atletska sekcija). Redni treninjski sekcije so vsak torek, četrtek in soboto na igrišču za Kolinsko tovarno od 17.30 dalje. V petek 4. t. m. ob 18. bo v klubovem lokalnu Selenburgova 1/II. sestanek atletov zaradi razporeda za nedeljsko tekmovalje. Uradne ure sekcije vsak petek od 18.—19. v klubovem lokalnu.

Naše gledališče

DRAMA
Začetek ob 20. ur.
Sreda, 2. junija: Rivala. Red Sreda.
Četrtek, 3. junija: Cyrano de Bergerac. Premierski abonma.
Petek, 4. junija: Florentinski slamič. Red A
Sobota, 5. junija: Cyrano de Bergerac. Red B.

P. n. občinstvo opozarjamo, da bo premiera Rostandove igre »Cyrano de Bergerac« v kateri proslavi g. Levar svoj jubilej v operi, vse nadaljnje predstave »Cyrano de Bergerac« pa v drami.
OPERA
Začetek ob 20. ur.
Sreda, 2. junija: Veselji studenček. Red A
Četrtek, 3. junija: Car Kalojan. Red Č.
Petek, 4. junija: Zaprtlo.
Sobota, 5. junija: Prodana nevesta. Izven.

MARIBORSKO GLEDALIŠČE
Sreda, 2. junija: Bela bolezen. C. Zadnjič.
Četrtek, 3. junija: Školjka. Znižane cene. Zadnjič.
Petek, 4. junija: Zaprtlo.
Sobota, 5. junija: Trije vaški svetniki. V korist Združenja gledaliških igralcev.

Radio

Sreda, 2. junija
Ljubljana 12: Glasba južnih Slovanov (plošče). — 12.45: Vreme, poročila. — 13: Cas, spored, obvestila. — 13.15: Plošče po željah. — 14: Vreme, borza. — 19: Cas, vreme, poročila, spored, obvestila. — 19.30: Nac. ura. — 19.50: Šah. — 20: Josephina Bakerjeva poje (plošče). — 20.10: Kako potujemo (g. Janko Siherl). — 20.30: Vesel večer. Sodelujejo: Jožek in Ježek ter Radio orkester. — 22: Cas, vreme, poročila, spored. — 22.15: Akademski pevski kvintet.

Četrtek, 3. junija.
Ljubljana 12.00: Virtuozni igrajo (plošče). — 12.45: Vreme, poročila. — 13: Cas, spored, obvestila. — 13.15: Opolidanski koncert radijskega orkestra. — 14: Vreme, borza. — 19: Cas, vreme, poročila, spored, obvestila. — 19.30: Nacionalna ura. — 19.50: Zabavni kotiček. — 20: Korončne (plošče). — 20.10: Slovensčina za Slovence (dr. Rudolf Kolarič). — 20.30: Iz vseh krajev Slovenije. Sodelujeta pevski zbor »Sava« in radijski orkester. — 22: Cas, vreme, poročila, spored. — 22.15: Za ples (plošče).
Beograd 18: Narodne melodije. — 18.40 Plošče. — 20: Simfonični koncert. — 21.10: Narodne pesmi. — 21.20: Lahka glasba. — Zagreb 17.15: Koncert orkestra. — 20.00: Prens iz Beograda. — 22.20: Lahka in plesna muzika. — Praga 19.25: Iz čeških operet. — 20.35: Delni prenos Verdijeve opere »Ples v maskah«. — 22.50: Plošče. — Varšava 19.10: Glasbeno literarne slike. — 20: Kreiserjeva opera »Sisy«. — 22.15 Komorna glasba. — Dunaj 12: Koncert orkestra. — 13.45: Komorna glasba s plošč. — 16.05: Popoldanski koncert. — 17.30: Klavirske skladbe. — 19.25: Zabavni glasbeni program. — 20.20: Dve veseligrigi. — 22.20: Koncert dunajskih simfonikov. — 23: Nadaljevanje koncerta. — Berlin 18.00: Operetne melodije. — 19.20: Letalske korončne. — 20.10: Glasba Joh. Straussa. — 22.30: Prens iz Stuttgarta. — München 18.15: Moderna muzika na starem instrumentu. — 18.30: Virtuozno muziciranje. — 19.15: Plošče. — Katnikova opera »Prine iz Tulec«. — 23: Prens iz Stuttgarta. — Stuttgart 19: Opera »Glasba«. — 20: Koncert po željah. — 21.15: Pesmi in verzje o luni. — 22.30: Lahka godba orkestra. — 24: Nočni koncert.

Iz Trbovelj

Pogreša se 62letni vpkoojenec Ivan Prešiček. V petek popoldne se je odpravil od doma z namenom, da gre malo v gozd proti Kolku (Spitzberg), vendar pa se mož do danes še ni vrnil. Ker je pogrešani Prešiček bolan v glavi, se bojijo domači, da se mu je prepelila nesreča. Preiskalo so že sicer vsi smer, kamor se je revez napotil, vendar brez uspeha. Kdor bi kaj vedel o pogrešanem Prešičku, naj sporoči njegovi ženi Mariji Prešički, pri Cestniku, Loke 425, ali pa v podružnici Jutra.

Iz Ptuj

Kino Ptuj. V zredo in četrtek »An gel peklac«.

Podpirajte CMD!

A. POLTZER:

42

Kaminski napušči

Prigode Patricije Holmove

št. 13

Whinstone tava v temi

Redar, ki mu je visoki naslov, o kakršnem se niti sanjati ni upal, močno dobro del, je gospodični precej vpljudno pokazal pot v kriminalni preiskovalni oddelček.

Komaj je nadzornik zagledal Violeto, je presečen poskočil.

»Miss Violet, to je pa res lepo!« je smehljaje se vzkliknil, in kar iznenada se je oglasilo v njem skrivno upanje.

Pospravil je z nekega stola uradne spise in poprosil Violeto, naj sede.

»Gospod nadzornik, najprej vas moram prositi, da bi poslali koga na cesto, kjer čaka Hansumov taksi; njegov potomer kaže sedemdeset ilingov in šest penijev, če se ni račun že povečal. Prosim vas, plačajte zame ta znesek.«

Whinstone je nemoč, naj uredijo zadevo in se nato spet obrni h gostji.

»Ste bili morda na izletu, gospodična Violet?« jo je vprašal.

A Violeti ta mah ni bilo do šal; iskala je vredenega uvoda za svoj dramatski doživljanj. In spot se je vzela prizor iz filma za vzor — kar nas učil da je pridno obiskovanje kina šola za vse okolnosti v življenju... Vsaj Violet je tako mislila. Poskočila je, planila proti osuplemu nadzorniku in siknila: »Da se mi ne ganete, ako vam je življenje drago...«

Whinstone je od presenečenja obnemel in otrpnil kakor Lotova žena.

Violeto je pa mahoma napadla zadrega, ker ni našla prehoda v svoje poročilo. Zameriti ji ne smemo, kajti učinkovito prizor je bil iz zdavnaj minulih dni nemega filma.

»Ali ste me prestrašili!« se je pohlinil nadzornik.

»Kaj ne da?« je smehljaje se rekla Violet, ki se ji je vračala samozavest svetske dame.

»To je gotovo nova družabna igra?« ji je Whinstone podtaknil.

»Ugani!« Ste! Snoci smo jo ves večer igrali pri lady Walpolovi; strahu ni bilo ne konca ne kraja.«

»In kako se imenuje ta zanimiva igra?«

»Imena ji nismo dajali... A zdi se mi, da jo je vojvoda Salisburyski krstil »kurji semenje« — ker človeka pri nji kurja polt obliva.«

Ta misel je bila obšla Violeto kakor blisk iz jasnega in nemalo je bila ponosa nanjo.

»Izvrstno! Res originalno!« je vzkliknil vpljudno nadzornik.

Violet se je mahoma spomnila, zakaj je bila prišla. Ozrla se je, in ko je videla, da je ne more sli-

šati nobeno nepoklicano uho, je s učinkovito preprostostjo rekla:

»Ali poznate naslov Mellerjeve žene?«

Whinstone je uganil, da se je bilo dekletu slučajno posrečilo velevažno odkritje, in poskočil.

»Miss Violet, kaj veste?«

Toda miss Violet je ponovila vprašanje:

»Ali veste, kje stanuje Meller-Ortegaova žena?«

»Bogme, ne! Doselej nisem niti vedel, da ima Meller voščeno ženo.«

Zdaj je jela Violet poročati o svojem srečanju v restoranu na Cheapsidu in o tem, kako je v takšni zasledovala Francozinjo ter po dolgi vožnji, — ki je dozdevno služila gospe Mellerjevi za opravljanje raznih nakupov — nazadnje dognala, da stanuje gospa v nekem hotelu nedaleč od Britskega muzeja.

Whinstone, ki je napeto poslušal Violetino povest, je razburjen vprašal:

»Miss Violet, ali zanesljivo veste, da stanuje v hotelu »Abadie?«

Violet, videč da gre njeno odkritje nadzorniku do živga, je zviška odvrnila:

»Dragi gospod Whinstone, če jaz tako trdim, se lahko zanesete! Razen tega sem dognala tole: gospa Meller-Ortegaova stanuje v hotelu pod imenom madame Duprés, in to od 1. novembra.«

»Trenutek, prosim, miss Violet!« ji je segel Whinstone v besedo. »Odkod veste, da se v resnici piše Meller-Ortega? Pisemski ovoj tega še davnno ne dokazuje!«

Violet se je sočutno nasmehnila.

»Ali vam nisem omenila, kaj mi je rekla Francozinja: da je omožena s špancem? Duprés pa vselej ni špansko ime!«

Whinstone se je toplo zahvalil za dragoceno sporočilo ter spremil Violeto do izhoda. Bila sta že na hodniku, ko se je Whinstone spomnil, da je bil obisk Patricijine prijateljice na prvi mah zbudil v njem neke upe...

In Violet, kakor da bi bila uganila to misel, je mahoma dejala:

»Moja prijateljica je huda, ker vas ni nič na izpregled.«

Whinstonu so se zasvetile oči. Ne da bi se spomnil vsaj puhlega izgovora, da je imel mnogo dela, je hitro vprašal:

»Ali se je gospodična Holmova tako izrazila?«

»Ne samo enkrat, dragi nadzornik!« To je bilo gladka laž, a Violet jo je vzela brez pomišljanja na svojo vest. Konec koncev ni bila slepa in je videla, koliko je bila ura pri njem in pri nji. Zato je tudi takoj dodala:

»Seveda mi morate povedati, kaj ste opravili v hotelu »Abadie!« Jutri zvečer bova s Patricijo v »Princesu« — prav za prav bi morala k baronici Goudovi na družabni večer — a vse te sijajne prireditve mi začenjajo presadati — torej pridite, gospod Whinstone! »Princes« je skromen lokalček, toda človek se v njem dobro počuti; plesalci so kavaleriji, in celo kraljevski principi ga pogosto obiskujejo.«

MALI OGLASI

Službo dobi

Seveda 1. Dn. število 3 Dn. za šifro ali dajanje naslova 3 Dn. Najmanjši znesek 17 Dn.

Gospodično

za trgovsko naobrazbo, vsaj enoletno pisarniško prakso, perfektno v slovenski in nemški korespondenci. Iščen na družbo. Vsa okroba v hiši. Nastop z 1. avgustom. Oziroma se bo le na one z dežele, prednost onim, ki so v slabem gmotnem položaju. Navesti je zadnje službovanje in zahtevno plačilo. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Pisarniška moč 777.«

Praktikantko

sprejme drogerija. V posebej pridelo samo gospodične, ki obvladajo tudi nemščino. Ponudbe s sliko na ogl. odd. Jutra pod »Drogistinjac.«

Tapetniški pomočnik

drži mesto. Ivan Bernik, svatovo rolet, Ljubljana, Linhartova 8.

Zagarja

za vodno žago, sprejem takoj. Zore Alojzij, Dobrova, št. 33, pri Ljubljani.

Kuharico

po možnosti Slovanko 35 do 40 let staro, pridno in skrbno, iščen. Pisarne ponudbe na Franja Jakli, Bostanj.

Kuharico

ki je dobro izveščena, s vslednimi spretnostmi, srednje starosti, iščen za veliko trgovsko hišo v Ljubljani. Ponudbe pod »Stalna služba na ogl. odd. Jutra.«

Šivilje in praktikantke

sprejme takoj Salon Mary, Bleiweisova c. 3.

Dva krojaška pomočnika

sprejme takoj za boljša dela. Ludvik Roškar, Florjanska ul. št. 22.

Krojaškega pomočnika

za fino, velika dela, sprejme Knol, Litija.

Krojaškega pomočnika

za fino, veliko delo, takoj sprejme Hren, Prešernova št. 51.I.

G. Th. Rothman:

VRTISMRČEK in ŠILONOSKA

Novo pustolovščine

Avto, moto

6-sedežni avto poltovorn, 45 Ks. v zelo dobrem stanju z vsemi rezervnimi deli in rezervno maslino radi selitve prodam za cca Din 10.000. Prevozi 30.000 km. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra.

Kolesa

partija poponoma novih najboljših znamk in izbira starih, poceni naprodaj pri »PROMET« (nasproti križanški cerkvi).

Stroji

Rheinmetall Borsig standard in mali portabelni pisarniški stroji so prvovrstne kvalitete. Znamke in se dobivajo v poljubnih barvah. — Naročila sprejema Rovšek D., Kolodvorska ul. 35-I. Zahtevajte predvajanje strojev na domu.

Majhen lokal

oddam v Kolodvorski 35, tudi za pisarno. Poirve se pri hišniku.

Brivnico

na prometnem kraju, pogodno prodam. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra.

Sobarico

sprejme mtaok. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra.

Ketlarice

za boljše nogavice, sprejme takoj tovarna Vidmar, Ljubljana, Savlje 38.

Gospodično

za pisarno in gospodinjstvo, sprejem takoj. Ponudbe na podružnico Jutra Maribor pod »Natančni podatki in slika.«

Službe išče

Vrsta seveda 30 par. št. 3 Dn. za šifro ali dajanje naslova 3 Dn. Najmanjši znesek 17 Dn.

Elektrovarilec

avtogenerirni in kovinostraj, šče zaposlitve. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra.

Manufakturnist

isto vzrizen konfekcije, galanterije, z vsledno prakso, agilen prodajalec, 20 leten, samski, žel sprejemati mesto. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Samoostojen manufakturnist.«

Brivski pomočnik

prevoznost delavce, perfektni bubi etične, žel sprejemati mesto. Star 25 let, voljašine prost. Cenji ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Trzen in nekadilec.«

Potniki

za prodajo dobrodožnega predmeta iščen. Prevozlja 30-35%. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra.

Pouk

Tečaj se vrše 1 do 3 mesece. Na razpolago so stroji raznih sistemov. Vpisovanje dnevno od 6. do pol 8. ure zvečer. Pričetek pouka 4. junija. Najnižja šolnina: učna ura 2 Din. Christofor učni zavod, Dobrobranska cesta 15.

Avto, moto

6-sedežni avto poltovorn, 45 Ks. v zelo dobrem stanju z vsemi rezervnimi deli in rezervno maslino radi selitve prodam za cca Din 10.000. Prevozi 30.000 km. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra.

Kolesa

partija poponoma novih najboljših znamk in izbira starih, poceni naprodaj pri »PROMET« (nasproti križanški cerkvi).

Stroji

Rheinmetall Borsig standard in mali portabelni pisarniški stroji so prvovrstne kvalitete. Znamke in se dobivajo v poljubnih barvah. — Naročila sprejema Rovšek D., Kolodvorska ul. 35-I. Zahtevajte predvajanje strojev na domu.

Majhen lokal

oddam v Kolodvorski 35, tudi za pisarno. Poirve se pri hišniku.

Brivnico

na prometnem kraju, pogodno prodam. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra.

Prodaj

Seveda 1. Dn. število 3 Dn. za šifro ali dajanje naslova 3 Dn. Najmanjši znesek 17 Dn.

2 otomanski pregrinjali

1 plišasti namizni prt, vse novo in lepo, zelo poceni naprodaj. Ljubljana, Cesta 29. oktobra 9/II. vrata 16.

Izložbeno okno

tri hrastova 270 x 50 x 3 jekleno roletno, kompletni mlin dnevno 400 kg žita, plečevinaste cevi 30 premera in drugo, prodam. Jos. Kirbiš, Celje.

Otavo

4.000 kg prodam. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra.

Dvovprežno kočijo

malo rabljeno, elegantno izdelano, prodam. Feliks Kovačič, Dobova 7.

Elektrolux hladilnike

na električni plinsek in petrolejski pogon po ugodnih plačilnih pogojih prodam. TEHNA DRUŽBA, Ljubljana, Mestni trg 25, telefon 2580.

Najboljši trboveljski PREM OG brez prahu.

koks, suha drva

I. Pogačnik

BOHORICEVA 5, Telef. 20-59

Pridelki

Seveda 1. Dn. število 3 Dn. za šifro ali dajanje naslova 3 Dn. Najmanjši znesek 17 Dn.

Seno

prešano prodam Graščina Jelšingrad, Smarje pri Jelšah.

Zivali

je ušla. Sliši na ime »Jaka«. Najdritelj naj jo odda proti nagradi 100 Din. Sv. Petri 74/L.

Zelena papiga

je ušla. Sliši na ime »Jaka«. Najdritelj naj jo odda proti nagradi 100 Din. Sv. Petri 74/L.

Opozorilo

Od 26. maja t. l. pogrešam dve obrabjeni Rakšičete ser. 6930 br. 0636-0639 ter ser. 6936 br. 0661-0665, ki sem ju izgubil oz. sta mi bili ukradeni. Proglanam ju za neveljavni skrajni in kvopnoma na mare t. l., ki se nista bila vnovčena. Najdritelj dobi nagrado. Dr. Veblje Franc, Ljubljana, c/Človška 134.

V najem

Seveda 1. Dn. število 3 Dn. za šifro ali dajanje naslova 3 Dn. Najmanjši znesek 17 Dn.

Slovenka

žel vzeti v najem gostilno v Mariboru, Celju ali okolici. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra.

Gostilno s posetvom

dam takoj v najem brezplačno osebi, ki bi mi posodila večjo vsoto denarja na vknjižbo. Pisarne ponudbe na podružnico Jutra Maribor pod »Sigurnost.«

Lokali

Seveda 1. Dn. število 3 Dn. za šifro ali dajanje naslova 3 Dn. Najmanjši znesek 17 Dn.

Majhen lokal

oddam v Kolodvorski 35, tudi za pisarno. Poirve se pri hišniku.

Brivnico

na prometnem kraju, pogodno prodam. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra.

Posest

Seveda 1. Dn. število 3 Dn. za šifro ali dajanje naslova 3 Dn. Najmanjši znesek 17 Dn.

Krasno poslopje

najmodernejšo stanovanje s balkoni in kopalnico, parketi, plin, električna, centralna kurjava, veliki prostori za industrijo, 8.000 kv. m vrta s bazenom za plavanje, 7 x 4 m. zaradi preselitve naprodaj. Za Din 850.000.—, Maribor, 15 minut od središča mesta. Pripravno za moderno gostilno, sanatorij ali kaj sličnega. Ponudbe pod »Izredna prilika na podruž. Jutra v Mariboru.«

Hotel

visoko rentabilen, v najbolj renomiranem zdravilišču Slovenije iz družinskih razlogov takoj naprodaj za hranilne vloge Mestne hranilnice Ljubljanske. Ima 40 opremljenih sob, opremljena je restavracija s kuhinjo, a vsem priborom, vrtno, veranda, garaže, velika vinska klet — posodo, gospodarsko poslopje l. t. d. Prezem se za letošnje sezono. Pojasnila daje: Alojzij Planinšek, Ljubljana, Beethovnova ul. 14/L, telefon 35-10.

Kupim hišo

trgovsko ali stanovanjsko. Ponudbe s svetlobo, najprej je cena, na podružnico Jutra v Celju pod znakom »Izplačano v gotovini.«

INSERIRAJ V „JUTRU“!

Obrt

Seveda 1. Dn. število 3 Dn. za šifro ali dajanje naslova 3 Dn. Najmanjši znesek 17 Dn.

Gumbi - plise

entel, atur, predisk, monogram, hitro izvrši Matek & Mikeš, Ljubljana, poleg hotela Strankelj.

Kapital

Seveda 1. Dn. število 3 Dn. za šifro ali dajanje naslova 3 Dn. Najmanjši znesek 17 Dn.

Hranilne vloge

raznih denarnih zavodov, denitice in vstopnice oparje

napuke in prodajo

zaposuje najboljši proti gotovini takoj koncesionarna tvrdka

AL PLANINŠEK

Ljubljana, Beethovnova ul. 14/L. Telefon 35-10.

Bančno kom. zavod

Maribor Aleksandrova ul. 40. Vam izvrši prodajo ali nakup hranilnih knjižic vseh denarnih zavodov na boljše in vsjestranske. Samo pišite na naš naslov in mi vam pošljemo gotovino po pošti naprej. Za odgovor priložiti Din 3.— znak.

Posojila

dobe državni in samopravnih ustanovah v Ljubljani v gotovini in blagovnih bonih. — »HERMES«. Informacije Tavčarjeva 2.

Hotel

visoko rentabilen, v najbolj renomiranem zdravilišču Slovenije iz družinskih razlogov takoj naprodaj za hranilne vloge Mestne hranilnice Ljubljanske. Ima 40 opremljenih sob, opremljena je restavracija s kuhinjo, a vsem priborom, vrtno, veranda, garaže, velika vinska klet — posodo, gospodarsko poslopje l. t. d. Prezem se za letošnje sezono. Pojasnila daje: Alojzij Planinšek, Ljubljana, Beethovnova ul. 14/L, telefon 35-10.

Stanovanje

Seveda 1. Dn. število 3 Dn. za šifro ali dajanje naslova 3 Dn. Najmanjši znesek 17 Dn.

Dvosob. stanovanje

komfortno, solčno, poceni oddam. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra.

Majhno stanovanje

podstrešno, kuhinja majhna, oddam eni oseb. Lidriška št. 6, (Stan in dom).

Izgubljeno

Opozorilo Od 26. maja t. l. pogrešam dve obrabjeni Rakšičete ser. 6930 br. 0636-0639 ter ser. 6936 br. 0661-0665, ki sem ju izgubil oz. sta mi bili ukradeni. Proglanam ju za neveljavni skrajni in kvopnoma na mare t. l., ki se nista bila vnovčena. Najdritelj dobi nagrado. Dr. Veblje Franc, Ljubljana, c/Človška 134.

Stanovanja

Seveda 1. Dn. število 3 Dn. za šifro ali dajanje naslova 3 Dn. Najmanjši znesek 17 Dn.

Enosob. stanovanje

s predobro in kuhinjo, oddam za 1. julij. Lepodvorska št. 3.

Štirisobno stanovanje

z vsemi pritlikinami, v 3. nadstropju, oddam za avgust termin na Erjavčevi cesti št. 21. Ogleda se lahko vsak delavnik od 15. do 17. ure. Pojasnila daje: A. Šarabon, Zaloška cesta, št. 1.

Dvosob. stanovanje

parketirano, solčno ter s-ba s številnim oddam na Cesti 29. oktobra (Rimski cesti) 29.

Naročni »JUTRA« so zavarovani za 10.000 Din.

Nabava ovsa

Po sklepu E. P. št. 1646 od 3. februarja 1937. leta na podlagi člena 86-98. zakona o državnem računovodstvu se razpisujejo

prve ustmene javne licitacije